

Bruselj, 20. september 2023
(OR. en)

13215/23
ADD 1

ECOFIN 902
FIN 937
UEM 250

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 19. september 2023

Prejemnik: Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije

Št. dok. Kom.: COM(2023) 545 final - ANNEX 1 Part 1/2

Zadeva: PRILOGA
k
POROČILU KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU
o izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost: naslednji koraki

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2023) 545 final - ANNEX 1 Part 1/2.

Priloga: COM(2023) 545 final - ANNEX 1 Part 1/2

Bruselj, 19.9.2023
COM(2023) 545 final

ANNEX 1 – PART 1/2

PRILOGA

k

POROČILU KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU
o izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost: naslednji koraki

PRILOGA 1 – Načrti za okrevanje in odpornost v državah članicah EU¹

Belgija

Belgija je svoj trenutni načrt za okrevanje in odpornost predložila 30. aprila 2021. Pozitivna ocena Komisije z dne 23. junija 2021 in odobritev Sveta z dne 13. julija 2021 sta omogočili izplačilo nepovratne podpore v višini 5,9 milijarde EUR v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost za obdobje 2021–2026. V skladu s členom 11(2) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost je bil najvišji finančni prispevek za Belgijo 30. junija 2022 posodobljen na 4,5 milijarde EUR v obliki nepovratne podpore.

Glede na trenutno geopolitično dogajanje in gospodarska gibanja je Belgija 20. julija 2023 Komisiji predložila spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, da bi upoštevala spremenjeni najvišji finančni prispevek v skladu s členom 18 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost in objektivne okoliščine, zaradi katerih ni več mogoče doseči nekaterih mejnikov in ciljev iz načrta za okrevanje in odpornost, v skladu s členom 21 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost ter zaprosila za dodatna posojila v skladu s členom 14 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost. Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi novo poglavje REPowerEU z dodatnimi reformami in naložbami, povezanimi z energijo iz obnovljivih virov, energijsko učinkovitostjo in trajnostno mobilnostjo. Komisija v času priprave tega letnega poročila še ocenjuje dokumentacijo, ki jo je predložila Belgija.

Cilj prvotnega (in še vedno veljavnega) načrta za okrevanje in odpornost Belgije je obravnavati ključne izzive, povezane z mobilnostjo in javno gradnjo, produktivnostjo, trajnostnostjo in inovacijami ter digitalno in socialno vključenostjo. Vključuje 35 reform in 105 naložb, podprtih z nepovratno podporo v višini 5,9 milijarde EUR, kar predstavlja 1,2 % BDP. Na različnih ravneh države so bili sprejeti načrti za okrevanje, ki se medsebojno dopolnjujejo. Komisija je 3. avgusta 2021 Belgiji izplačala 770 milijonov EUR v obliki predhodnega financiranja, kar ustreza 13 % dodeljenih finančnih sredstev.

Načrt za okrevanje in odpornost Belgije se izvaja, vendar se povečuje tveganje zamud. Belgija še ni predložila nobenega zahtevka za plačilo. Da bi se omogočilo hitro in dosledno izvajanje, bo potrebno učinkovito upravljanje.

Na spodnjem grafu je prikazan delež sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost, dodeljenih posameznemu stebru politike v načrtu za okrevanje in odpornost Belgije.

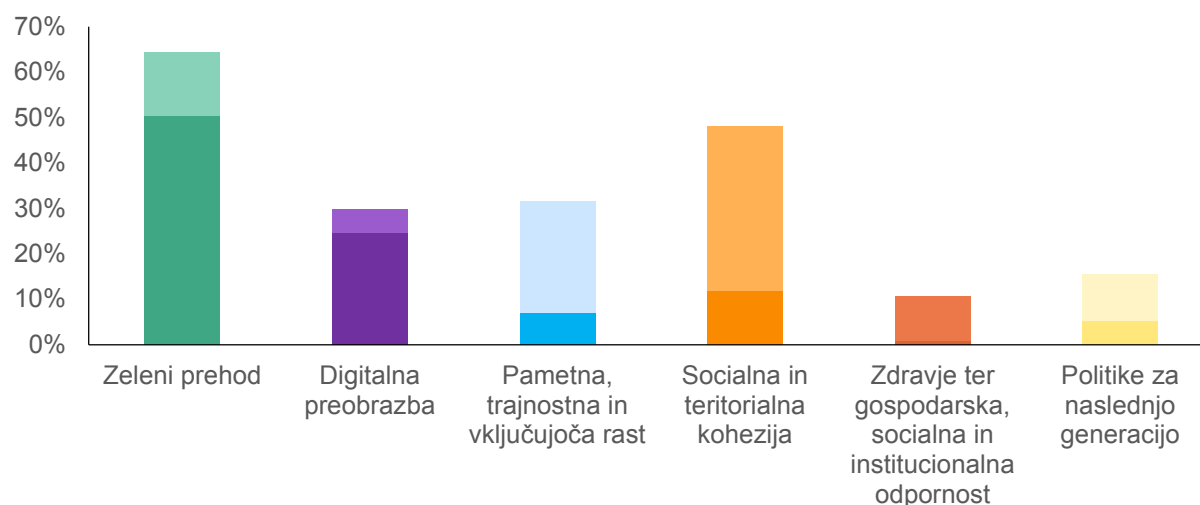
¹ Za namene te priloge se za vse podatke in številke kot presečni datum uporablja 1. september 2023, čeprav informacije o trenutnem stanju izvajanja načrtov držav članic za okrevanje in odpornost ostajajo enake kot v poročilih o državah, ki so bila objavljena v pomladanskem svežnju evropskega semestra za leto 2023.

Bruseljska borza je prejela podporo iz mehanizma za okrevanje in odpornost za nedavno dokončano prenovo, ki bo prinesla znatne prihranke energije.

Avtorske pravice: belgijska zvezna vlada.

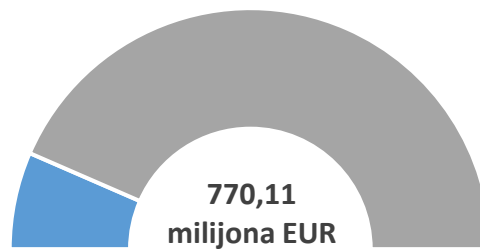
Slika 1: Delež sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost, dodeljenih posameznemu stebri politike – Belgija

Opomba: posamezen ukrep prispeva k dvema področjema politike v okviru šestih stebrov. Skupna dodeljena sredstva za vse stebre, ki so prikazana tukaj, torej znašajo 200 % ocenjenih stroškov načrta za okrevanje in odpornost. Spodnji del stolpca predstavlja znesek primarnega stebra, zgornji del pa znesek sekundarnega stebra.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Slika 2: Skupna nepovratna podpora, izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost – Belgija

Opomba: ta graf prikazuje delež nepovratne podpore, ki je bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. Skupni znesek nepovratne podpore, dodeljene posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost

https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Bolgarija

Bolgarija je svoj trenutni načrt za okrevanje in odpornost predložila 15. oktobra 2021. Pozitivna ocena Komisije z dne 7. aprila 2022 in odobritev Sveta z dne 28. aprila 2022 sta omogočili izplačilo nepovratne podpore v višini 6,3 milijarde EUR v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost za obdobje 2021–2026. V skladu s členom 11(2) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost je bil najvišji finančni prispevek za Bolgarijo 30. junija 2022 posodobljen na 5,7 milijarde EUR v obliki nepovratne podpore. V času priprave tega letnega poročila še ni bila predložena nobena sprememba načrta.

Cilj prvotnega (in še vedno veljavnega) načrta za okrevanje in odpornost Bolgarije je obravnavati ključne izzive, povezane z zelenim in digitalnim prehodom, poslovnim okoljem, vključno s pravno državo, socialno vključenostjo ter dostopom do kakovostnega izobraževanja, usposabljanja in zdravstvenega varstva. Vključuje 47 reform in 56 naložb, podprtih z nepovratno podporo v višini 6,3 milijarde EUR, kar predstavlja približno 10,2 % BDP leta 2019.

Načrt za okrevanje in odpornost Bolgarije se izvaja, vendar se povečuje tveganje zamud. Bolgarija je predložila en zahtevek za plačilo, ki zadeva 22 mejnikov in ciljev iz načrta, skupno izplačilo pa je 16. decembra 2022 znašalo 1,37 milijarde EUR. Teh 22 povezanih mejnikov vključuje pomembne prve korake pri reformah in naložbah za razogljichenje energetskega sektorja, spodbujanje obsežne uvedbe digitalne infrastrukture, reformo pravosodnega sistema, krepitev okvira za preprečevanje pranja denarja, digitalizacijo javnega sektorja ter krepitev ustreznosti in kritja sistema minimalnega dohodka. Vključeni so bili tudi ukrepi za zagotavljanje, da sistem za revizijo in nadzor izvajanja mehanizma za okrevanje in odpornost dosega standarde. Visoka raven vladne nestabilnosti je povzročila zamude pri ključnih zakonodajnih reformah, kot so reforme na področju javnega naročanja, boja proti korupciji in odgovornosti generalnega državnega tožilca. Pomanjkanje politične stabilnosti in upravne zmogljivosti se je odražalo tudi v upočasnitvi izvajanja več pomembnih naložb na področju energije in prometa ter v dvomu glede ključnih vidikov načrta, in sicer v zvezi z razogljichenjem energetskega sektorja. Nova vlada je izvajanje načrta določila kot prednostno nalogo. Drugi zahtevek za plačilo je bil odložen in je zdaj načrtovan za jesen 2023. Vendar obstaja precejšnje tveganje, da več mejnikov in ciljev, povezanih s ključnimi reformami, v času predložitve ne bo izpolnjenih. Delo v zvezi z dodatkom k načrtu in poglavjem REPowerEU je v teku, vendar bi ga bilo treba pospešiti, obenem pa izvajanje še naprej postavljati na prvo mesto. Zaradi političnih razmer še vedno ni jasno, kdaj bo to delo zaključeno.

Grafi v nadaljevanju prikazujejo trenutno stanje mejnikov in ciljev, ki jih mora doseči Bolgarija, da jih Komisija lahko oceni kot zadovoljivo izpolnjene, primeri ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji pa so predstavljeni v spodnjem okvirčku.

Primeri zadevnih ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji za Bolgarijo

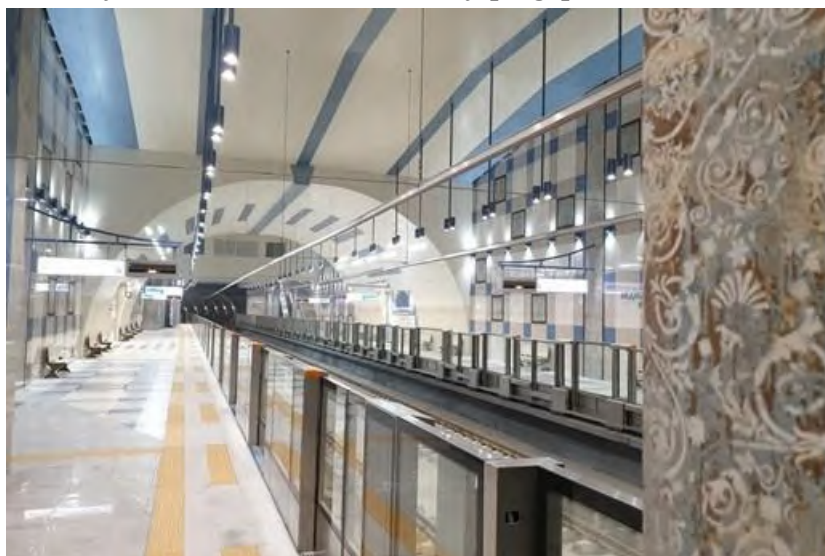
➤ Reforma

Bolgarija je začela izvajati reformo, s katero želi izboljšati ustreznost in kritje sistema minimalnega dohodka. Bolgarija je s sprejetjem ustreznih zakonodajnih sprememb uvedla postopen dvig dohodkovnih pragov med letoma 2022 in 2024 za vse morebitne upravičence v okviru sistema minimalnega dohodka. To je pomemben korak pri reševanju dolgotrajnih socialnih izzivov v državi.

➤ Naložba

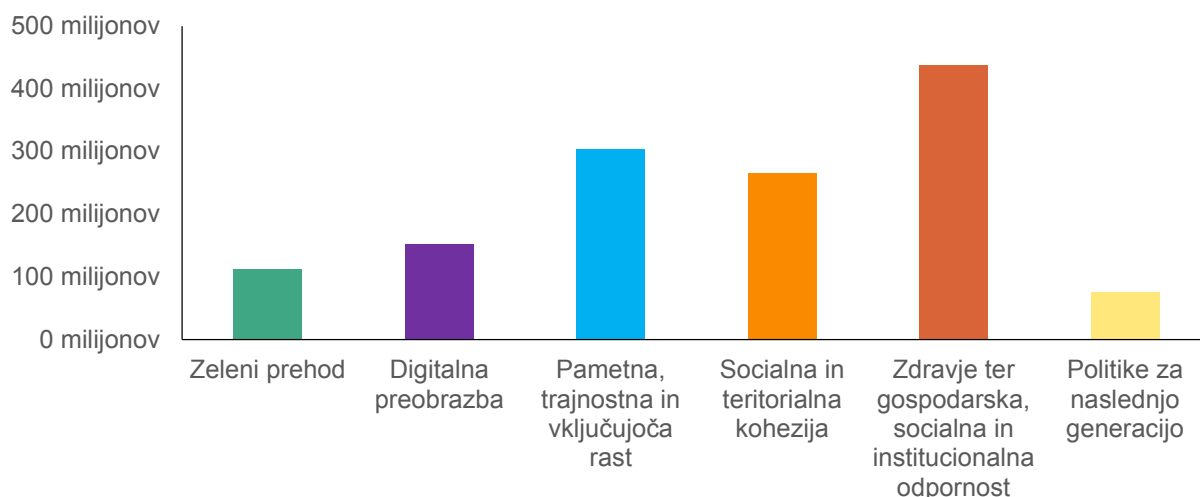
Bolgarija je začela gradnjo odseka tretje proge podzemne železnice v Sofiji v skupni dolžini 3 km in s tremi postajami. Odsek bo potnikom zagotovil čisto, hitro in učinkovito storitev javnega prevoza z intermodalnimi povezavami. Naložba naj bi od leta 2026 naprej v povprečju omogočila prevoz 7,6 milijona potnikov na leto. Projekt naj bi z izboljšanjem javnega prevoza za prebivalce mesta privedel do zmanjšanja emisij toplogrednih plinov in onesnaženosti zraka ter zmanjšanja števila avtomobilov, ki vozijo v mestu. Pogodbe o gradbenih delih so podpisane in izvajanje je v teku.

Postaja medicinske univerze na tretji progi podzemne železnice

Avtorske pravice: bolgarska vlada.

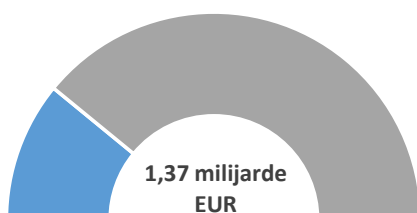
Slika 3: Izplačilo po stebrih – Bolgarija

Opomba: vsako izplačilo odraža napredek pri izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost pri šestih stebrih politike. Ta graf prikazuje, kako so izplačila iz mehanizma za okrevanje in odpornost (brez predhodnega financiranja) povezana s stebri. Zneski so bili izračunani tako, da so bili mejniki in cilji, ki jih zajema določeno izplačilo, povezani z oznako stebra (primarni/sekundarni) zadevnih ukrepov.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Slika 4: Skupna nepovratna podpora, izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost – Bolgarija

Opomba: ta graf prikazuje delež nepovratne podpore, ki je bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. Skupni znesek nepovratne podpore, dodeljene posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Slika 5: Stanje izpolnjevanja mejnikov in ciljev – Bolgarija

Opomba: ta graf prikazuje delež zadovoljivo izpolnjenih mejnikov in ciljev. Mejniki ali cilj je zadovoljivo izpolnjen, ko država članica Komisiji predloži dokaze, da je dosegla mejnik ali cilj, in ko ga Komisija pozitivno oceni v izvedbenem sklepu.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Češka

Češka je svoj trenutni načrt za okrevanje in odpornost predložila 1. junija 2021. Pozitivna ocena Komisije z dne 19. julija 2021 in odobritev Sveta z dne 8. septembra 2021 sta omogočili izplačilo nepovratne podpore v višini 7 milijard EUR v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost za obdobje 2021–2026. V skladu s členom 11(2) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost je bil najvišji finančni prispevek za Češko 30. junija 2022 posodobljen na 7,7 milijarde EUR v obliki nepovratne podpore.

Glede na trenutno geopolitično dogajanje in gospodarska gibanja je Češka 30. junija 2023 Komisiji predložila spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, da bi upoštevala spremenjeni najvišji finančni prispevek v skladu s členom 18 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost in objektivne okoliščine, zaradi katerih ni več mogoče doseči nekaterih mejnikov in ciljev iz načrta za okrevanje in odpornost, v skladu s členom 21 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost ter zaprosila za dodatna posojila v skladu s členom 14 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost. Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi novo poglavje REPowerEU z dodatnimi reformami in naložbami, povezanimi z energijo iz obnovljivih virov, energijsko učinkovitostjo in železniško infrastrukturo. Komisija v času priprave tega letnega poročila še ocenjuje dokumentacijo, ki jo je predložila Češka.

Cilj prvotnega (in še vedno veljavnega) načrta za okrevanje in odpornost Češke je obravnavati ključne izzive, povezane z digitalno preobrazbo, zelenim prehodom, izobraževanjem in trgom dela, javno upravo, raziskavami in inovacijami ter zdravstvenim varstvom. Vključuje 37 reform in 85 naložb, podprtih z nepovratno podporo v višini več kot 7 milijard EUR, kar predstavlja več kot 3 % BDP leta 2021, ki naj bi državi pomagale pri reševanju perečih socialnih in gospodarskih izzivov. Komisija je 28. septembra 2021 Češki izplačala 915 milijonov EUR v obliki predhodnega financiranja, kar ustreza 13 % dodeljenih finančnih sredstev.

Načrt za okrevanje in odpornost Češke se izvaja, vendar obstaja tveganje zamud. Češka je predložila en zahtevek za plačilo, ki zadeva 37 mejnikov in ciljev iz načrta, skupno izplačilo pa je 22. marca 2023 znašalo 928 milijonov EUR. Teh 37 povezanih mejnikov in ciljev zadeva reforme šolskih učnih načrtov za spodbujanje digitalne pismenosti in digitalnih spretnosti, e-zdravja, sistema za revizijo in nadzor izvajanja mehanizma za okrevanje in odpornost ter zakona o registraciji dejanskih lastnikov, pa tudi naložbe v obnovo treh železniških mostov in 45 varnejših železniških nivojskih prehodov ter v digitalna orodja za izobraževanje. Za zagotovitev pravočasnega izvajanja načrta sta potrebna nadaljnje izboljšanje upravne zmogljivosti ter prednostno razvrščanje ključnih reform in naložb.

Grafi v nadaljevanju prikazujejo trenutno stanje mejnikov in ciljev, ki jih mora doseči Češka, da jih Komisija lahko oceni kot zadovoljivo izpolnjene, primeri ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji pa so predstavljeni v spodnjem okvirčku.

Primeri zadevnih ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji za Češko

➤ Reforma

Konec septembra 2021 je na Češkem začel veljati nov zakon o gradnji. Ta mejnik je del reforme, katere cilj je v veliki meri digitalizirati splošni postopek izdaje gradbenih dovoljenj. Z digitalizacijo je zakon pospešil postopek izdaje gradbenih dovoljenj in zmanjšal število vključenih regulativnih organov. Zato je manj verjetno, da bodo morala gradbena podjetja za pridobitev dovoljenja vložiti nesorazmerno veliko časa in sredstev. Manjše število regulativnih organov poleg tega pomaga vzpostaviti podlago za uporabo novih informacijskih sistemov in digitalnih orodij pri njihovem delu.

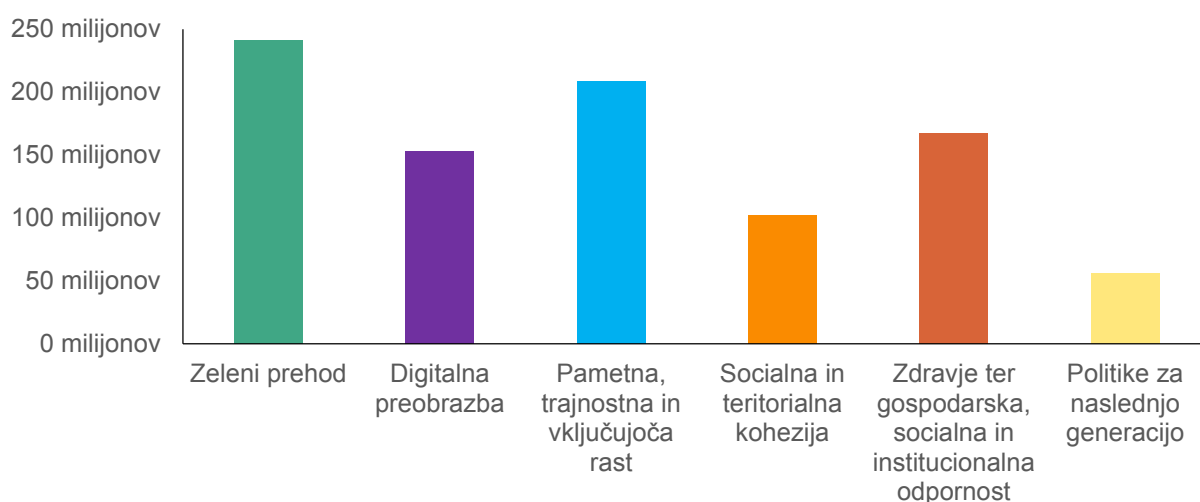
➤ Naložba

Češka izvaja veliko naložbo za preprečevanje digitalne izključenosti z zagotavljanjem, da je digitalna oprema dostopna vsem učencem. Z naložbo so šole prejele financiranje za opremo IKT (informacijsko in komunikacijsko tehnologijo) za učenje na daljavo, da se omogoči učenje na daljavo. Drugi pomembni cilj te naložbe je opremljanje šol z osnovnimi in naprednimi digitalnimi tehnologijami za podporo digitalni pismenosti in sodobnemu učenju. Šolam bodo na voljo tudi tehnična pomoč na namenski spletni strani, spletni seminarji in nova mreža referentov na področju informacijske tehnologije.

Skoraj 10 000 vrtcev in šol bo opremljenih s tehnologijami, kot so orodja za razširjeno in virtualno resničnost, oprema za robotiko in 3D-tiskalniki

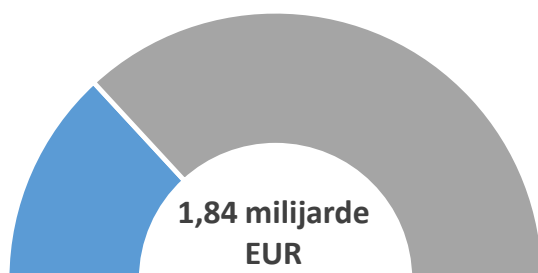
Slika 6: Izplačilo po stebrih – Češka

Opomba: vsako izplačilo odraža napredek pri izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost pri šestih stebrih politike. Ta graf prikazuje, kako so izplačila iz mehanizma za okrevanje in odpornost (brez predhodnega financiranja) povezana s stebri. Zneski so bili izračunani tako, da so bili mejniki in cilji, ki jih zajema določeno izplačilo, povezani z oznako stebra (primarni/sekundarni) zadevnih ukrepov.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Slika 7: Skupna nepovratna podpora, izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost – Češka

Opomba: ta graf prikazuje delež nepovratnih sredstev, ki so bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. **Opomba:** ta graf prikazuje delež nepovratne podpore, ki je bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. Skupni znesek nepovratnih sredstev, dodeljenih posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost. Skupni znesek nepovratne podpore, dodeljene posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Slika 8: Stanje izpolnjevanja mejnikov in ciljev – Češka

Opomba: ta graf prikazuje delež zadovoljivo izpolnjenih mejnikov in ciljev. Mejniki ali cilji so zadovoljivo izpolnjeni, ko država članica Komisiji predloži dokaz, da je dosegla mejnik ali cilj, in ko ga Komisija pozitivno oceni v izvedbenem sklepu.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Danska

Danska je svoj trenutni načrt za okrevanje in odpornost predložila 30. aprila 2021. Pozitivna ocena Komisije z dne 17. junija 2021 in odobritev Sveta z dne 13. julija 2021 sta omogočili izplačilo nepovratne podpore v višini 1,55 milijarde EUR v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost za obdobje 2021–2026. V skladu s členom 11(2) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost je bil najvišji finančni prispevek za Dansko 30. junija 2022 posodobljen na 1,43 milijarde EUR v obliki nepovratne podpore.

Glede na trenutno geopolitično dogajanje in gospodarska gibanja je Danska 31. maja 2023 predložila prošnjo za vključitev poglavja REPowerEU v svoj načrt za okrevanje in odpornost z dodatnimi reformami in naložbami, povezanimi z energijo iz obnovljivih virov, razvojem zelenih spretnosti, zajemanjem in shranjevanjem ogljika ter nadaljnjo nadomestitvijo oljnih in plinskih peči. Komisija v času priprave tega letnega poročila še ocenjuje dokumentacijo, ki jo je predložila Danska.

Cilj prvotnega (in še vedno veljavnega) načrta za okrevanje in odpornost Danske je obravnavati ključne izzive, povezane z zelenim in digitalnim prehodom, ter okrepiti odpornost zdravstvenega sektorja. Vključuje 10 reform in 42 naložb, podprtih z nepovratno podporo v višini 1,43 milijarde EUR, kar predstavlja 0,46 % BDP. Komisija je 2. septembra 2021 Danski izplačala 202 milijona EUR v obliki predhodnega financiranja, kar ustreza 13 % dodeljenih finančnih sredstev.

Načrt za okrevanje in odpornost Danske se že izvaja. Danska je predložila en zahtevek za plačilo, ki zadeva 25 mejnikov in ciljev iz načrta, skupno izplačilo pa je 27. aprila 2023 znašalo 301 milijon EUR. Teh 23 povezanih mejnikov in 2 cilja vključujejo reforme in naložbe za razogljičenje kmetijstva, digitalizacijo zdravstvenega varstva, zeleno davčno reformo, davke na emisije v industriji, obdavčitev vozil, trajnostno mobilnost ter raziskave, razvoj in inovacije. Izvajanje načrta je po prvem zahtevku za izplačilo na dobri poti, zato naj bi bil drugi zahtevek predložen do konca leta 2023.

Grafi v nadaljevanju prikazujejo trenutno stanje mejnikov in ciljev, ki jih mora doseči Danska, da jih Komisija lahko oceni kot zadovoljivo izpolnjene, primeri ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji pa so predstavljeni v spodnjem okvirčku.

Primeri zadevnih ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji za Dansko

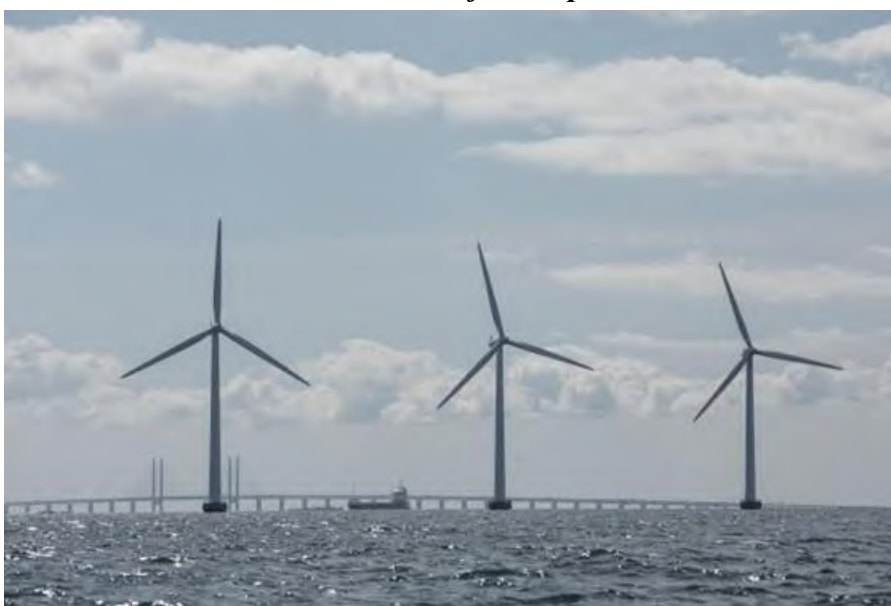
➤ Reforma

Cilj zelene davčne reforme je oživiti zelene naložbe podjetij z davčnimi spodbudami. Z reformo bo povečana obdavčitev energije in sčasoma uveden enoten davek na emisije toplogrednih plinov. Dodatne spodbude v zvezi z davkom za poslovne naložbe in napovedana višja obdavčitev energije in emisij toplogrednih plinov, ki bo sledila, pomenijo močne spodbude za povečanje naložb v energijsko učinkovitost in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov.

➤ **Naložba**

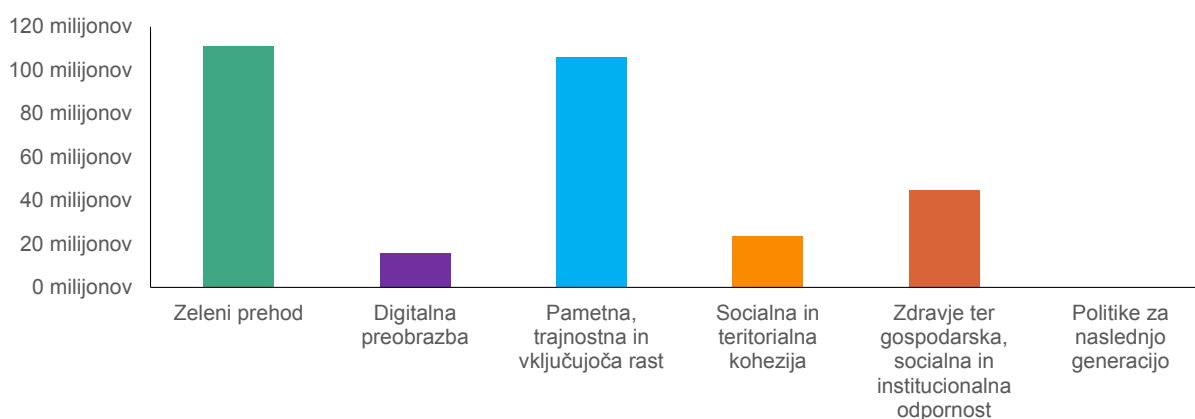
Danska je vzpostavila subvencijsko shemo za zamenjavo oljnih in plinskih peči v gospodinjstvih z električnimi toplotnimi črpalkami ali daljinskim ogrevanjem. Subvencijska shema krije del stroškov za zamenjavo obstoječih oljnih in plinskih peči v gospodinjstvih in namestitvev električnih toplotnih črpalk ali priključitev na daljinsko ogrevanje. To prispeva k zmanjšanju porabe fosilnih goriv (olja in plina), obenem pa pospešuje zeleni prehod na večjo uporabo trajnostnih virov energije (kot so vetrna ali sončna energija in daljinsko ogrevanje).

Objekti in naprave na morju za zagotavljanje trajnostne energije, ki so podprti z ukrepi iz načrta za okrevanje in odpornost

Avtorske pravice: Evropska komisija.

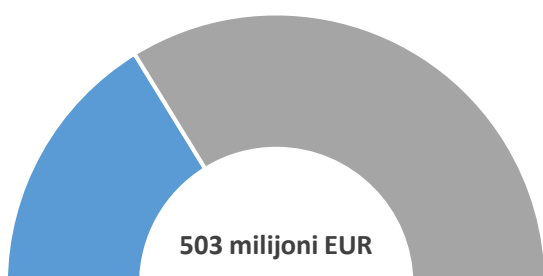
Slika 9: Izplačilo po stebrih – Danska

Opomba: vsako izplačilo odraža napredek pri izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost pri šestih stebrih politike. Ta graf prikazuje, kako so izplačila iz mehanizma za okrevanje in odpornost (brez predhodnega financiranja) povezana s stebri. Zneski so bili izračunani tako, da so bili mejniki in cilji, ki jih zajema določeno izplačilo, povezani z oznako stebra (primarni/sekundarni) zadevnih ukrepov.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Slika 10: Skupna nepovratna podpora, izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost – Danska

Opomba: ta graf prikazuje delež nepovratnih sredstev, ki so bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. **Opomba:** ta graf prikazuje delež nepovratne podpore, ki je bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. Skupni znesek nepovratnih sredstev, dodeljenih posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost. Skupni znesek nepovratne podpore, dodeljene posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Slika 11: Stanje izpolnjevanja mejnikov in ciljev – Danska

Opomba: ta graf prikazuje delež zadovoljivo izpolnjenih mejnikov in ciljev. Mejniki ali cilji je zadovoljivo izpolnjen, ko država članica Komisiji predloži dokaze, da je dosegla mejnik ali cilj, in ko ga Komisija pozitivno oceni v izvedbenem sklepu.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Nemčija

Nemčija je svoj prvotni načrt za okrevanje in odpornost predložila 28. aprila 2021. Pozitivna ocena Komisije z dne 22. junija 2021 in odobritev Sveta z dne 13. julija 2021 sta omogočili izplačilo nepovratne podpore v višini 25,6 milijarde EUR v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost za obdobje 2021–2026. V skladu s členom 11(2) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost je bil najvišji finančni prispevek za Nemčijo 30. junija 2022 posodobljen na 28 milijard EUR v obliki nepovratne podpore.

Glede na trenutno geopolitično dogajanje in gospodarska gibanja je Nemčija 9. decembra 2022 Komisiji predložila spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, da bi upoštevala objektivne okoliščine, zaradi katerih ni več mogoče doseči nekaterih mejnikov in ciljev iz načrta za okrevanje in odpornost, v skladu s členom 21 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost. Posodobitev načrta Nemčije je bila tehnične narave. Zadevala je dva ukrepa v okviru načrta Nemčije, pri čemer se je eden nanašal na digitalizacijo železnic (zaradi izrednih zamud pri gradnji je bilo treba preložiti datum zaključka), drugi pa na raziskave in razvoj cepiv proti SARS-CoV-2 (sprememba mejnikov zaradi negotovosti glede rezultatov raziskav in razvoja). Svet je spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost v višini 26,4 milijarde EUR skupnih dodeljenih sredstev odobril 14. februarja 2023. V času priprave tega letnega poročila poglavje REPowerEU še ni bilo predloženo.

Cilj trenutnega načrta za okrevanje in odpornost Nemčije je obravnavati ključne izzive, povezane z zelenim in digitalnim prehodom, ter izboljšati izobraževalni sistem, zdravstveno varstvo in javno upravo. Vključuje 15 reform in 25 naložb, financiranih z nepovratno podporo v višini 26,4 milijarde EUR, kar predstavlja 0,8 % BDP. Komisija je 26. avgusta 2021 Nemčiji izplačala 2,25 milijarde EUR v obliki predhodnega financiranja, kar ustreza 9 % (prvotno) dodeljenih finančnih sredstev.

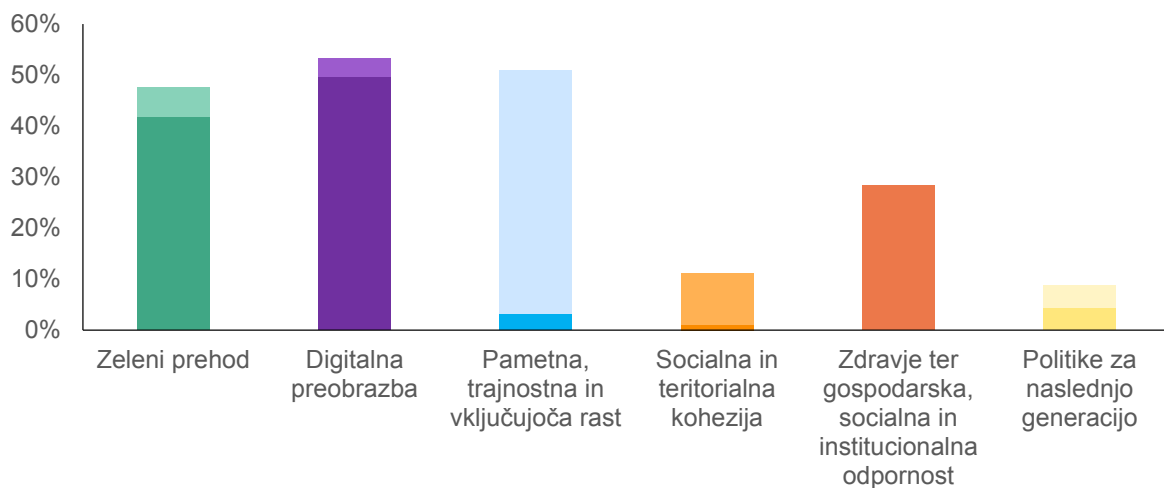
Načrt za okrevanje in odpornost Nemčije državljanom pomaga pri prehodu na čista električna vozila z zagotavljanjem finančne podpore za nakup več kot 560 000 razogljčenih vozil

Načrt za okrevanje in odpornost Nemčije se izvaja, vendar z znatnimi zamudami. Zaradi omejenih sredstev, namenjenih izvajanju načrta, in nezadostnega prednostnega razvrščanja Nemčija zaostaja pri izvajanju načrta. Nemčija je pravkar podpisala dokumente o operativnih ureditvah in bo kmalu predložila svoj prvi zahtevek za plačilo. Ta zahtevek naj bi zadeval 36 mejnikov in ciljev za spremljanje napredka pri vseh komponentah načrta za okrevanje in odpornost, kar bi lahko vodilo do izplačila zneska v višini do 4 milijarde EUR.

Na spodnjem grafu je prikazan delež sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost, dodeljenih posameznemu stebru politike v načrtu za okrevanje in odpornost Nemčije.

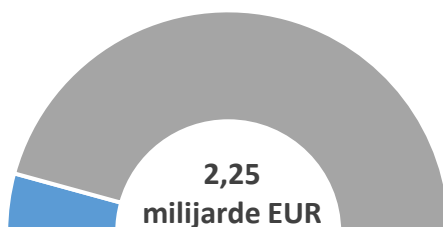
Slika 12: Delež sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost, dodeljenih posameznemu stebru politike – Nemčija

Opomba: posamezen ukrep prispeva k dvema področjema politike v okviru šestih stebrov. Skupna dodeljena sredstva za vse stebre, ki so prikazana tukaj, torej znašajo 200 % ocenjenih stroškov načrta za okrevanje in odpornost. Spodnji del stolpca predstavlja znesek primarnega stebra, zgornji del pa znesek sekundarnega stebra.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Slika 13: Skupna nepovratna podpora, izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost – Nemčija

Opomba: ta graf prikazuje delež nepovratnih sredstev, ki so bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. **Opomba:** ta graf prikazuje delež nepovratne podpore, ki je bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. Skupni znesek nepovratnih sredstev, dodeljenih posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost. Skupni znesek nepovratne podpore, dodeljene posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Estonija

Estonija je svoj prvotni načrt za okrevanje in odpornost predložila 18. junija 2021. Pozitivna ocena Komisije z dne 5. oktobra 2021 in odobritev Sveta z dne 29. oktobra 2021 sta omogočili izplačilo v višini 969,3 milijona EUR v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost za obdobje 2021–2026. V skladu s členom 11(2) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost je bil najvišji finančni prispevek za Estonijo 30. junija 2022 posodobljen na 863,5 milijona EUR v obliki nepovratne podpore.

Glede na trenutno geopolitično dogajanje in gospodarska gibanja je Estonija 9. marca 2023 Komisiji predložila spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, da bi upoštevala spremenjeni najvišji finančni prispevek v skladu s členom 18 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost in objektivne okoliščine, zaradi katerih ni več mogoče doseči nekaterih mejnikov in ciljev iz načrta za okrevanje in odpornost, v skladu s členom 21 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost. Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost je vključeval tudi novo poglavje REPowerEU z eno dodatno reformo sistema izdaje dovoljenj za energijo iz obnovljivih virov in dvema novima naložbama za okrepitev elektroenergetskega omrežja ter povečanje proizvodnje in uporabe trajnostnega bioplina in biometana. Komisija je spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost odobrila 12. maja 2023, Svet pa 16. junija 2023.

Cilj veljavnega načrta za okrevanje in odpornost Estonije je obravnavati ključne izzive, povezane z zelenim prehodom, vključno z energijsko učinkovitostjo in trajnostnim prometom, digitalnim prehodom v javnem in zasebnem sektorju ter zdravjem in socialno zaščito. Vključuje 28 naložb in 17 reform, podprtih z nepovratno podporo v višini 953 milijonov EUR, kar je približno 3,03 % BDP. Doslej je bilo Estoniji v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost izplačanih 126,01 milijona EUR v obliki predhodnega financiranja, in sicer 17. decembra 2021, kar ustreza 13 % začetnih dodeljenih finančnih sredstev.

Gradnja tramvajske proge v starem pristanišču v Talinu, ki je v teku in se financira iz mehanizma za okrevanje in odpornost

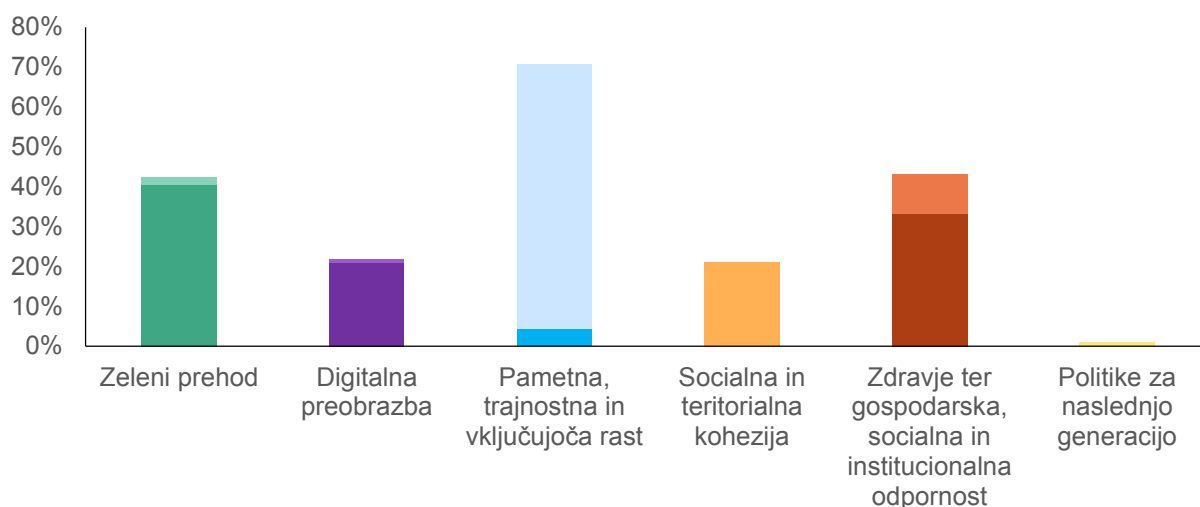

Avtorske pravice: Evropska komisija.

Načrt za okrevanje in odpornost Estonije se že izvaja. Zaradi visoke inflacije in motenj v dobavnih verigah, ki jih je povzročila vojna v Ukrajini, je prišlo do zamud ali zaustavitve nekaterih naložb, kar je privedlo do spremembe prvotnega načrta. Estonija je 30. junija 2023 predložila prvi zahtevek za plačilo, ki je vključeval prvi in drugi obrok ter je zadeval 29 mejnikov in en cilj iz načrta. Komisija v času priprave tega letnega poročila še ocenjuje zahtevek za plačilo.

Na spodnjem grafu je prikazan delež sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost, dodeljenih posameznemu stebru politike v načrtu za okrevanje in odpornost Estonije.

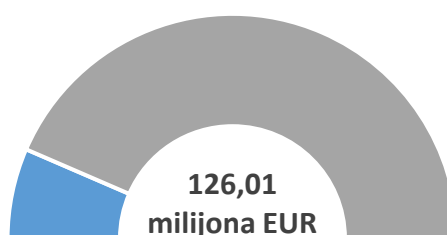
Slika 14: Delež sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost, dodeljenih posameznemu stebri politike – Estonija

Opomba: posamezen ukrep prispeva k dvema področjema politike v okviru šestih stebrov. Skupna dodeljena sredstva za vse stebre, ki so prikazana tukaj, torej znašajo 200 % ocenjenih stroškov načrta za okrevanje in odpornost. Spodnji del stolpca predstavlja znesek primarnega stebra, zgornji del pa znesek sekundarnega stebra.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Slika 15: Skupna nepovratna podpora, izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost – Estonija

Opomba: ta graf prikazuje delež nepovratnih sredstev, ki so bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. **Opomba:** ta graf prikazuje delež nepovratne podpore, ki je bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. Skupni znesek nepovratnih sredstev, dodeljenih posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost. Skupni znesek nepovratne podpore, dodeljene posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost

https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Irska

Irska je svoj prvotni načrt za okrevanje in odpornost predložila 25. maja 2021. Pozitivna ocena Komisije z dne 16. julija 2021 in odobritev Sveta z dne 8. septembra 2021 sta omogočili izplačilo nepovratne podpore v višini 989 milijonov EUR v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost za obdobje 2021–2026. V skladu s členom 11(2) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost je bil najvišji finančni prispevek za Irsko 30. junija 2022 posodobljen na 914 milijonov EUR v obliki nepovratne podpore.

Glede na trenutno geopolitično dogajanje in gospodarska gibanja je Irska 22. maja 2023 Komisiji predložila spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, da bi upoštevala objektivne okoliščine, zaradi katerih ni več mogoče doseči nekaterih mejnikov in ciljev iz načrta za okrevanje in odpornost, v skladu s členom 21 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost. Posodobitev načrta za okrevanje in odpornost Irske je bila tehnične narave, Svet pa jo je sprejel 14. julija 2023. V času priprave tega letnega poročila poglavje REPowerEU še ni bilo predloženo.

Cilj veljavnega načrta za okrevanje in odpornost Irske je obravnavati ključne izzive, povezane z zelenim in digitalnim prehodom ter socialnim in gospodarskim okrevanjem. Vključuje 9 reform in 16 naložb, podprtih z nepovratno podporo v višini 914 milijonov EUR, kar predstavlja 0,21 % BDP leta 2021.

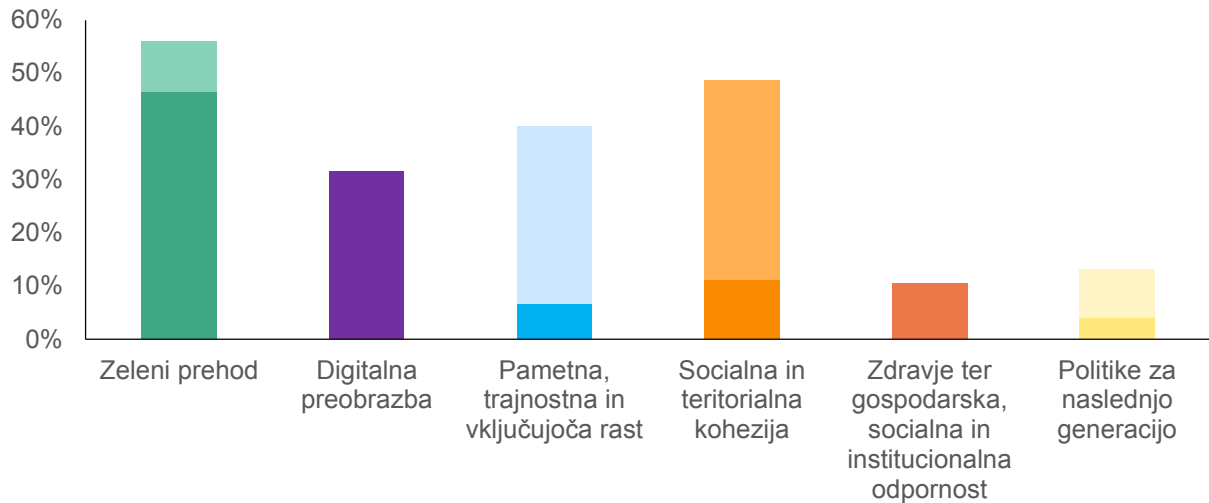
Novozgrajena kolesarska steza, financirana z mehanizmom za okrevanje in odpornost

Načrt za okrevanje in odpornost Irske se izvaja, vendar z znatnimi zamudami. Zaradi omejenih sredstev in nezadostnega prednostnega razvrščanja Irska zaostaja pri izvajanju. Prvi zahtevek za plačilo, ki zadeva 41 mejnikov in ciljev iz načrta, je v pripravi.

Na spodnjem grafu je prikazan delež sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost, dodeljenih posameznemu stebru politike v načrtu za okrevanje in odpornost Irske.

Slika 16: Delež sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost, dodeljenih posameznemu stebru politike – Irska

Opomba: posamezen ukrep prispeva k dvema področjema politike v okviru šestih stebrov. Skupna dodeljena sredstva za vse stebre, ki so prikazana tukaj, torej znašajo 200 % ocenjenih stroškov načrta za okrevanje in odpornost. Spodnji del stolpca predstavlja znesek primarnega stebra, zgornji del pa znesek sekundarnega stebra.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Grčija

Grčija je svoj trenutni načrt za okrevanje in odpornost predložila 27. aprila 2021. Pozitivna ocena Komisije z dne 17. junija 2021 in odobritev Sveta z dne 13. julija 2021 sta omogočili izplačilo nepovratne podpore v višini 17,8 milijarde EUR in posojil v višini 12,7 milijarde EUR v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost za obdobje 2021–2026. V skladu s členom 11(2) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost je bil najvišji finančni prispevek za Grčijo 30. junija 2022 posodobljen na 17,4 milijarde EUR v obliki nepovratne podpore.

Glede na trenutno geopolitično dogajanje in gospodarska gibanja je Grčija 31. avgusta 2023 Komisiji predložila spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, da bi upoštevala objektivne okoliščine, zaradi katerih ni več mogoče doseči nekaterih mejnikov in ciljev iz načrta za okrevanje in odpornost, v skladu s členom 21 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost ter zaprosila za dodatna posojila v skladu s členom 14 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost. Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi novo poglavje REPowerEU z dodatnimi reformami in naložbami, povezanimi z energijsko prenovo za gospodinjstva, podjetja in javne službe, vzpostavitev trga za obnovljivi vodik, biometan ter zajemanje, uporabo in shranjevanje ogljika in povečanjem tržnega deleža obnovljivih virov energije, in sicer z ukrepi za spodbujanje shranjevanja energije ter reformami, ki spodbujajo vetrne elektrarne na morju in prehod na pametno omrežje in souporabo energije. Komisija v času priprave tega letnega poročila še ocenjuje dokumentacijo, ki jo je predložila Grčija.

Cilj prvotnega (in še vedno veljavnega) načrta za okrevanje in odpornost Grčije je obravnavati ključne izzive, povezane z zelenim in digitalnim prehodom, zaposlovanjem, spretnostmi in socialno kohezijo, zasebnimi naložbami ter gospodarsko in institucionalno preobrazbo. Vključuje 68 reform in 106 naložb, podprtih z nepovratno podporo v višini 17,4 milijarde EUR in posojili v višini 12,7 milijarde EUR, kar predstavlja 14,5 % BDP leta 2022. Komisija je 9. avgusta 2021 Grčiji izplačala 3,96 milijarde EUR v obliki predhodnega financiranja, kar ustreza 13 % dodeljenih finančnih sredstev.

Načrt za okrevanje in odpornost Grčije se je doslej dobro izvajal, vendar ga v prihodnje čakajo nekateri izzivi. Grčija je predložila tri zahtevke za plačilo nepovratne finančne podpore in dva zahtevka za plačilo podpore v obliki posojila, ki zadevajo 85 mejnikov in ciljev iz načrta. Tretji zahtevek za plačilo v višini 1,72 milijarde EUR je bil predložen 16. maja 2023, Komisija pa ga v času priprave tega letnega poročila še ocenjuje. Grčija je doslej prejela skupno izplačilo v višini 7,1 milijarde EUR v okviru dveh odobrenih zahtevkov za plačilo, pri čemer se prehodno financiranje ne upošteva. Grčija se je odločno lotila izvajanja načrta, vendar v prihodnje obstajajo precejšnja tveganja, zaradi katerih so potrebna stalna prizadevanja za ohranitev in okrepitev zagona pri izvajanju. Načrt vsebuje precejšnje število reform in naložb, ki zaradi svoje obsežnosti predstavljajo veliko upravno breme. Na tej stopnji je izvajanje načrta v fazi, v kateri je potrebna podpora regionalnih in lokalnih uprav, katerih upravne in izvedbene zmogljivosti pa so na splošno šibke. Za dokončanje več ukrepov iz načrta je treba izvesti vrsto pripravljalnih ukrepov, vključno s postopki javnega naročanja. Za doseganje pravočasnega napredka na tem področju bo treba zagotavljati stalno tesno usklajevanje in pomoč lokalnim in regionalnim izvajalskim organom.

Grafi v nadaljevanju prikazujejo trenutno stanje mejnikov in ciljev, ki jih mora doseči Grčija, da jih Komisija lahko oceni kot zadovoljivo izpolnjene, primeri ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji pa so predstavljeni v spodnjem okvirčku.

Primeri zadevnih ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji za Grčijo

➤ Reforma

Grčija je sprejela reformo, namenjeno racionalizaciji okvira za izdajo dovoljenj za obnovljive vire energije, vključno s poenostavitvijo in digitalizacijo postopkov, krajšimi in zavezujočimi odzivnimi časi uprav, postopki odgovornosti za nepotrebne zamude ter zmanjšanjem obsega potrebne dokumentacije in postopkov. Reforma vključuje vzpostavitev službe „vse na enem mestu“ v okviru ministrstva za okolje, ki bo skrbela za nadzor celotnega postopka izdaje dovoljenj. Poleg tega bodo vsi različni podsistemi in podatkovne zbirke organov, ki sodelujejo pri izdajanju dovoljenj, povezani z digitalno platformo, kar jim bo omogočilo boljšo medsebojno komunikacijo in komunikacijo z vlagatelji. Reforma bo Grčiji pomagala skrajšati povprečni čas za izdajo dovoljenj za obnovljive vire energije s 5 let na 14 mesecev in do leta 2030 razviti kapacitete za shranjevanje energije v višini najmanj 3,5 GW.

Število novih fotovoltaičnih zmogljivosti se bo v Grčiji povečalo zaradi reforme postopkov izdajanja dovoljenj za obnovljive vire energije, ki je financirana z mehanizmom za okrevanje in odpornost

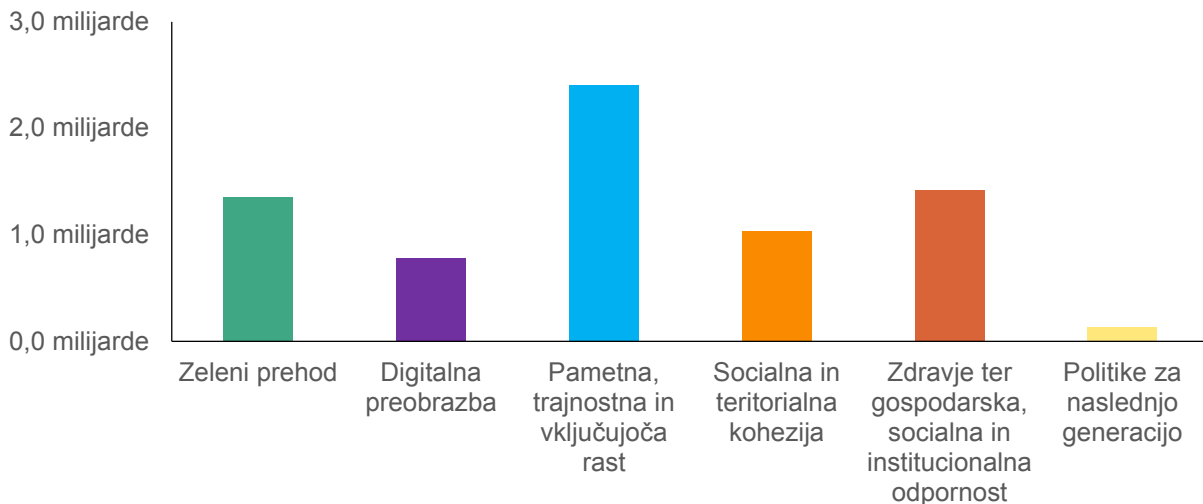

➤ Naložba

Grški načrt za okrevanje in odpornost daje na voljo 12,7 milijarde EUR v obliki posojil za zagotavljanje financiranja podjetjem in podporo zasebnim naložbam na področju zelenega prehoda, digitalizacije, povečanja izvozne zmogljivosti, ekonomije obsega in inovacij. Za usmerjanje tega financiranja v zasebni sektor je Grčija vzpostavila instrument za posojila. To je dosegla s sprejetjem okvira upravljanja, podpisom sporazumov z mednarodnimi finančnimi institucijami in pozivi komercialnim bankam, ki so izvajalski partnerji. Ta okvir zagotavlja zanesljive zaščitne ukrepe, ki skrbijo za zagotavljanje kreditne sposobnosti podjetja posojilojemalca, finančno vzdržnost projektov, vračilo sredstev in upoštevanje vseh

zahtev iz načrta za okrevanje in odpornost Grčije. Instrument za posojila zasebnemu sektorju zagotavlja znatno likvidnost z zavezo, da bodo finančne institucije vsaj 38,5 % sredstev vložile v podporo podnebnemu prehodu in vsaj 20,8 % sredstev v podporo digitalnemu prehodu. Grčija je s podpisom posojilnih pogodb med finančnimi institucijami in vlagatelji v vrednosti najmanj 586,4 milijona EUR predčasno dosegla prvi cilj v okviru instrumenta za posojila.

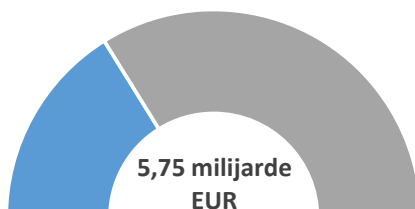
Slika 17: Izplačilo po stebrih – Grčija

Opomba: vsako izplačilo odraža napredek pri izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost pri šestih stebrih politike. Ta graf prikazuje, kako so izplačila iz mehanizma za okrevanje in odpornost (brez predhodnega financiranja) povezana s stebri. Zneski so bili izračunani tako, da so bili mejniki in cilji, ki jih zajema določeno izplačilo, povezani z oznako stebra (primarni/sekundarni) zadevnih ukrepov.

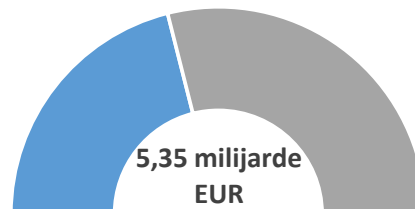
Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Slika 18: Skupna nepovratna podpora, izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost – Grčija

Opomba: ta graf prikazuje delež nepovratnih sredstev, ki so bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. **Opomba:** ta graf prikazuje delež nepovratne podpore, ki je bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. Skupni znesek nepovratnih sredstev, dodeljenih posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost. Skupni znesek nepovratne podpore, dodeljene posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost.

Slika 19: Skupna posojila, izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost – Grčija

Opomba: ta graf prikazuje znesek posojil, ki so bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost. Posojila so finančni prispevki, ki jih je treba vrniti. Skupni znesek posojil, dodeljenih posamezni državi članici, se določi na podlagi ocene njenega zahtevka za posojilo in ne sme presežati 6,8 % njenega BND v letu 2019.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Slika 20: Stanje izpolnjevanja mejnikov in ciljev – Grčija

Opomba: ta graf prikazuje delež zadovoljivo izpolnjenih mejnikov in ciljev. Mejniki ali cilji so zadovoljivo izpolnjeni, ko država članica Komisiji predloži dokaze, da je dosegla mejnik ali cilj, in ko ga Komisija pozitivno oceni v izvedbenem sklepu.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Španija

Španija je svoj trenutni načrt za okrevanje in odpornost predložila 30. aprila 2021. Pozitivna ocena Komisije z dne 16. junija 2021 in odobritev Sveta z dne 13. julija 2021 sta omogočili izplačilo nepovratne podpore v višini 69,5 milijarde EUR v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost za obdobje 2021–2026. V skladu s členom 11(2) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost je bil najvišji finančni prispevek za Španijo 30. junija 2022 posodobljen na 77,2 milijarde EUR v obliki nepovratne podpore.

Glede na trenutno geopolitično dogajanje in gospodarska gibanja je Španija 6. junija 2023 Komisiji predložila spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, da bi upoštevala spremenjeni najvišji finančni prispevek v skladu s členom 18 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost in objektivne okoliščine, zaradi katerih ni več mogoče doseči nekaterih mejnikov in ciljev iz načrta za okrevanje in odpornost, v skladu s členom 21 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost ter zaprosila za dodatna posojila v skladu s členom 14 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost. Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi novo poglavje REPowerEU z dodatnimi reformami in naložbami, namenjenimi nadaljnji pospešitvi razogljičenja španskega gospodarstva. Komisija v času priprave tega letnega poročila še ocenjuje dokumentacijo, ki jo je predložila Španija.

Cilj prvotnega (in veljavnega) načrta za okrevanje in odpornost Španije je obravnavati ključne izzive, povezane z zelenim in digitalnim prehodom ter gospodarsko in socialno odpornostjo. Vključuje 102 reformi in 112 naložb, podprtih z nepovratno podporo v višini 69,5 milijarde EUR, kar predstavlja 6,5 % BDP. Komisija je 17. avgusta 2021 Španiji izplačala 9 milijard EUR v obliki predhodnega financiranja, kar ustreza 13 % dodeljenih finančnih sredstev.

Načrt za okrevanje in odpornost Španije se je doslej dobro izvajal, vendar ga v prihodnje čakajo nekateri izzivi. Španija je predložila tri zahteve za plačilo, ki zadevajo 121 mejnikov in ciljev iz načrta, skupno izplačilo pa je znašalo 28 milijard EUR. Doslej izvedeni ukrepi iz načrta za okrevanje in odpornost vključujejo reforme trga dela, prvi sklop pokojninskih reform, posodobitev agencije za davčno upravo in preprečevanje davčnih goljufij, sprejetje strategije za javno zdravje ter preglede zakona o insolventnosti, zakona o znanosti, tehnologijah in inovacijah, zakona o telekomunikacijah, zakona o integriranem sistemu poklicnega usposabljanja ter splošnega zakona o avdiovizualnih komunikacijah. Na podlagi podatkov, ki so jih objavili španski organi, se naložbe s finančno podporo iz načrta za okrevanje in odpornost že izvajajo, do konca leta 2022 pa je bilo dodeljenih 76 % od več kot 50 milijard EUR sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost, ki so bila predvidena v proračunih za leto 2021 in 2022. Znesek v višini 20,6 milijarde EUR je bil prerazporejen regijam za izvajanje naložb v okviru načrta za okrevanje in odpornost. Čeprav je bila Španija med državami članicami, ki so najbolj napredovale pri izvajanju načrta, zdaj pričakuje, da ga bo spremenila tako, da bo več kot podvojila njegov obseg. To bi morala spremljati še okrepljena zadostna upravna zmogljivost, da se zagotovi uspešno in učinkovito črpanje sredstev za okrevanje in odpornost ter drugih razpoložljivih sredstev EU in nacionalnih sredstev.

Grafi v nadaljevanju prikazujejo trenutno stanje mejnikov in ciljev, ki jih mora doseči Španija, da jih Komisija lahko oceni kot zadovoljivo izpolnjene, primeri ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji pa so predstavljeni v spodnjem okvirčku.

Primeri zadevnih ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji za Španijo

➤ Reforma

Španija je v okviru načrta za okrevanje in odpornost spremenila svojo zakonodajo, da bi omejila uporabo pogodb o zaposlitvi za določen čas zgolj na ustrezno utemeljene primere in uvedla uporabo pogodb o zaposlitvi za nedoločen čas kot privzeto možnost. Za španski trg dela je značilna visoka stopnja zaposlitev za določen čas. Reforma trga dela, sprejeta decembra 2021, prispeva k zmanjševanju števila zaposlitev za določen čas v zasebnem sektorju. Nove pogodbe, podpisane v letu 2022, kažejo na splošno zmanjšanje deleža pogodb za določen čas, ki se je z 90 % leta 2019 skupno zmanjšal na 62 %. Delež zaposlenih za določen čas v zasebnem sektorju se je s 23,9 % v zadnjem četrtletju leta 2021 zmanjšal na 14,8 % v zadnjem četrtletju leta 2022.

➤ Naložba

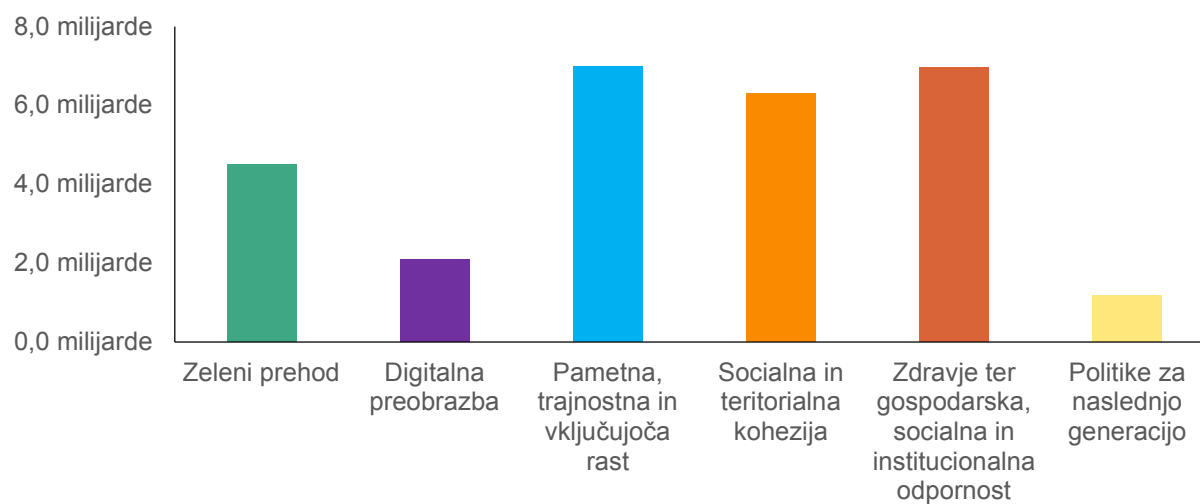
Španija je sprejela program #CompDigEdu za izboljšanje digitalnih kompetenc v izobraževanju in program za digitalizacijo izobraževalnega sistema. V okviru obeh programov bo potekalo opremljanje najmanj 240 000 učilnic, usposabljanje 700 000 učiteljev in priprava ali pregled digitalne strategije za vsaj 22 000 javnih in javno subvencioniranih šolskih centrov ter zagotovitev 300 000 povezanih digitalnih naprav (prenosnih in tabličnih računalnikov) v javnih in javno subvencioniranih šolah v sodelovanju z avtonomnimi skupnostmi.

Center poklicne odličnosti Tknika je financiran z mehanizmom za okrevanje in odpornost

Avtorske pravice: Evropska komisija.

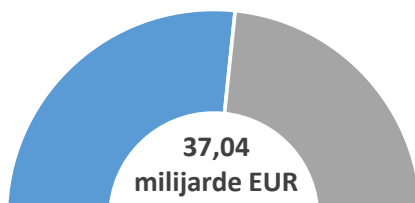
Slika 21: Izplačilo po stebrih – Španija

Opomba: vsako izplačilo odraža napredek pri izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost pri šestih stebrih politike. Ta graf prikazuje, kako so izplačila iz mehanizma za okrevanje in odpornost (brez predhodnega financiranja) povezana s stebri. Zneski so bili izračunani tako, da so bili mejniki in cilji, ki jih zajema določeno izplačilo, povezani z oznako stebra (primarni/sekundarni) zadevnih ukrepov.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

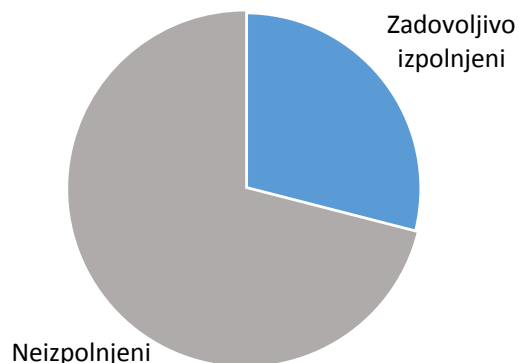
Slika 22: Skupna nepovratna podpora, izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost – Španija

Opomba: ta graf prikazuje delež nepovratnih sredstev, ki so bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. **Opomba:** ta graf prikazuje delež nepovratne podpore, ki je bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. Skupni znesek nepovratnih sredstev, dodeljenih posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost. Skupni znesek nepovratne podpore, dodeljene posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Slika 23: Stanje izpolnjevanja mejnikov in ciljev – Španija

Opomba: ta graf prikazuje delež zadovoljivo izpolnjenih mejnikov in ciljev. Mejniki ali cilji so zadovoljivo izpolnjeni, ko država članica Komisiji predloži dokaz, da je dosegla mejnik ali cilj, in ko ga Komisija pozitivno oceni v izvedbenem sklepu.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Francija

Francija je svoj prvotni načrt za okrevanje in odpornost predložila 29. aprila 2021. Pozitivna ocena Komisije z dne 23. junija 2021 in odobritev Sveta z dne 13. julija 2021 sta omogočili izplačilo nepovratne podpore v višini 39,4 milijarde EUR v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost za obdobje 2021–2026. V skladu s členom 11(2) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost je bil najvišji finančni prispevek za Francijo 30. junija 2022 posodobljen na 37,5 milijarde EUR v obliki nepovratne podpore.

Glede na trenutno geopolitično dogajanje in gospodarska gibanja je Francija 20. aprila 2023 Komisiji predložila spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, da bi upoštevala spremenjeni najvišji finančni prispevek v skladu s členom 18 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost in objektivne okoliščine, zaradi katerih ni več mogoče doseči nekaterih mejnikov in ciljev iz načrta za okrevanje in odpornost, v skladu s členom 21 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost. Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi novo poglavje REPowerEU z dodatnimi reformami in naložbami, povezanimi z energijo iz obnovljivih virov, energijsko učinkovitostjo, neto ničelno industrijo in vodikom iz nefosilnih virov. Komisija je spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost odobrila 26. junija 2023, Svet pa 14. julija 2023.

Cilj trenutnega načrta za okrevanje in odpornost Francije je pospešiti zeleni in digitalni prehod, povečati potencial rasti in okrepiti kohezijo. Vključuje 24 reform in 73 naložb, ki bodo podprte z nepovratno podporo v višini 40,3 milijarde EUR (1,6 % BDP). Komisija je avgusta 2021 Franciji izplačala 5,1 milijarde EUR v obliki predhodnega financiranja, kar ustreza 13 % dodeljenih finančnih sredstev.

Načrt za okrevanje in odpornost Francije se izvaja. Francija je predložila en zahtevek za plačilo, ki zadeva 38 mejnikov in ciljev iz načrta, skupno izplačilo pa je 4. marca 2022 znašalo 7 400 000 EUR. Ti mejniki in cilji vključujejo reforme na področju javnih financ, podnebnih sprememb, stanovanj, mobilnosti, trga dela, spretnosti in zdravstva. Več ciljev se nanaša na velike naložbe na področju energetske prenove stavb, razogljičenja industrije, čistih vozil, raziskav, zaposlovanja mladih in izobraževanja. Francija je 31. julija 2023 predložila drugi zahtevek za plačilo v višini več kot 10,3 milijarde EUR, ki zadeva 55 mejnikov in ciljev iz načrta. Komisija v času priprave tega letnega poročila še ocenjuje drugi zahtevek za plačilo, ki ga je predložila Francija.

Grafi v nadaljevanju prikazujejo trenutno stanje mejnikov in ciljev, ki jih mora doseči Francija, da jih Komisija lahko oceni kot zadovoljivo izpolnjene, primeri ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji pa so predstavljeni v spodnjem okvirčku.

Toplotna prenova zgodovinske študentske stanovanjske stavbe v kampusu Cité Internationale Universitaire v Parizu.

Avtorske pravice: Evropska komisija.

Primeri zadevnih ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji za Francijo

➤ ***Reforma***

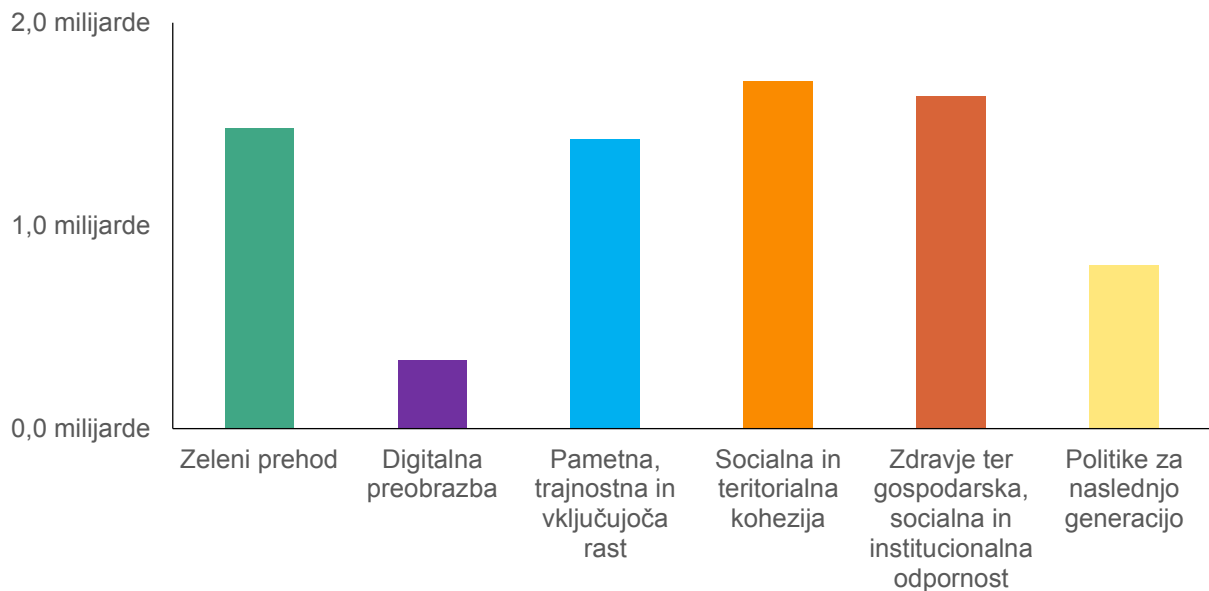
Francija je 20. julija 2021 sprejela zakon o podnebjju in odpornosti, da bi izpolnila cilj EU glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za vsaj 55 % do leta 2030. Pričakuje se, da bo reforma prispevala k skupnemu zmanjšanju emisij v višini 56 do 74 milijonov ton ekvivalenta CO₂.

➤ ***Naložba***

Francija uvaja subvencije za zaposlovanje mladih, mlajših od 26 let. Mehanizem za okrevanje in odpornost financira 84 % subvencij za zaposlovanje mladih, mlajših od 26 let. Delodajalci, ki zaposlijo osebe, mlajše od 26 let, prejmejo do 4 000 EUR letno, če sklenejo pogodbo za polni delovni čas. V okviru francoskega načrta za okrevanje in odpornost je do sredine leta 2021 program koristilo 337 000 mladih. Ta program podpore je eden od

ključnih ukrepov načrta za mlade „1 jeune, 1 solution“, ki se je začel izvajati poleti 2020, da bi vsakemu mlademu v državi zagotovili ustrežno rešitev za njegove potrebe, bodisi na področju izobraževanja, usposabljanja, zaposlitve in mentorstva bodisi v obliki finančne podpore.

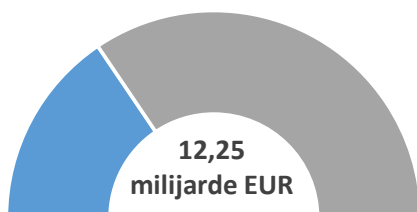
Slika 24: Izplačilo po stebrih – Francija

Opomba: vsako izplačilo odraža napredek pri izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost pri šestih stebrih politike. Ta graf prikazuje, kako so izplačila iz mehanizma za okrevanje in odpornost (brez predhodnega financiranja) povezana s stebri. Zneski so bili izračunani tako, da so bili mejniki in cilji, ki jih zajema določeno izplačilo, povezani z oznako stebra (primarni/sekundarni) zadevnih ukrepov.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Slika 25: Skupna nepovratna podpora, izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost – Francija

Opomba: ta graf prikazuje delež nepovratnih sredstev, ki so bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. **Opomba:** ta graf prikazuje delež nepovratne podpore, ki je bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. Skupni znesek nepovratnih sredstev, dodeljenih posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost. Skupni znesek nepovratne podpore, dodeljene posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost

https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Slika 26: Stanje izpolnjevanja mejnikov in ciljev – Francija

Opomba: ta graf prikazuje delež zadovoljivo izpolnjenih mejnikov in ciljev. Mejniki ali cilji so zadovoljivo izpolnjeni, ko država članica Komisiji predloži dokazila, da je dosegla mejnik ali cilj, in ko ga Komisija pozitivno oceni v izvedbenem sklepu.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Hrvaška

Hrvaška je svoj trenutni načrt za okrevanje in odpornost predložila 14. maja 2021. Pozitivna ocena Komisije z dne 8. julija 2021 in odobritev Sveta z dne 28. julija 2021 sta omogočili izplačilo nepovratne podpore v višini 6,3 milijarde EUR v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost za obdobje 2021–2026. V skladu s členom 11(2) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost je bil najvišji finančni prispevek za Hrvaško 30. junija 2022 posodobljen na 5,51 milijarde EUR v obliki nepovratne podpore.

Glede na trenutno geopolitično dogajanje in gospodarska gibanja je Hrvaška 31. avgusta 2023 Komisiji predložila spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, da bi upoštevala spremenjeni najvišji finančni prispevek v skladu s členom 18 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost in objektivne okoliščine, zaradi katerih ni več mogoče doseči nekaterih mejnikov in ciljev iz načrta za okrevanje in odpornost, v skladu s členom 21 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost ter zaprosila za dodatna posojila v skladu s členom 14 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost. Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi novo poglavje REPowerEU z dodatnimi in razširjenimi reformami in naložbami, povezanimi z energetske varnostjo, uvajanjem obnovljivih virov energije, energijsko učinkovitostjo stavb, prometom in obnovljivim vodikom. Komisija v času priprave tega letnega poročila še ocenjuje dokumentacijo, ki jo je predložila Hrvaška.

Cilj prvotnega (in še vedno veljavnega) načrta za okrevanje in odpornost Hrvaške je obravnavati ključne izzive, povezane s pospešitvijo digitalnega in zelenega prehoda, krepitvijo gospodarske in socialne odpornosti ter vzpostavitvijo učinkovitejše javne uprave. Vključuje 76 reform in 146 posameznih naložb, podprtih z nepovratno podporo v višini 5,51 milijarde EUR, kar predstavlja 9,5 % BDP leta 2021. Komisija je 28. septembra 2021 Hrvaški izplačala 818,4 milijona EUR v obliki predhodnega financiranja, kar ustreza 13 % dodeljenih finančnih sredstev.

Načrt za okrevanje in odpornost Hrvaške se že izvaja. Hrvaška je predložila tri zahtevke za plačilo, ki zadevajo 104 mejnike in cilje iz načrta. Doslej sta bila odobrena dva zahtevka za plačilo, ki zadevata 59 mejnikov in ciljev, skupno izplačilo pa je znašalo 1,4 milijarde EUR. Tretji zahtevek za plačilo v višini 700 milijonov EUR je bil predložen 24. julija 2023, Komisija pa ga v času priprave tega letnega poročila še ocenjuje. Na tej stopnji izvajanja načrta ukrepi v veliki meri zadevajo sprejetje dokumentov nacionalnih strateških okvirov (spremenjena ali nova zakonodaja, strategije, programi), na katerih bo temeljila učinkovita poraba v obliki naložb v okviru prihodnjih obrokov. Znatno delež sredstev iz načrta za okrevanje in odpornost je že na voljo v okviru razpisov za projekte in ciljno usmerjenih programov financiranja.

Grafi v nadaljevanju prikazujejo trenutno stanje mejnikov in ciljev, ki jih mora doseči Hrvaška, da jih Komisija lahko oceni kot zadovoljivo izpolnjene, primeri ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji pa so predstavljeni v spodnjem okvirčku.

Primeri zadevnih ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji za Hrvaško

➤ *Reforma*

Hrvaška je sprejela novo protikorupcijsko strategijo za obdobje 2021–2030. Cilj reforme je okrepiti obstoječe predpise in institucije, vključene v boj proti korupciji, ter povečati preglednost dela javnih organov. Reforma bo pripomogla tudi k izboljšanju sistemov za upravljanje za preprečevanje nasprotij interesov in ozaveščanju javnosti o škodi, ki jo povzroča korupcija, ter potrebi po prijavljanju nepravilnosti.

➤ *Naložba*

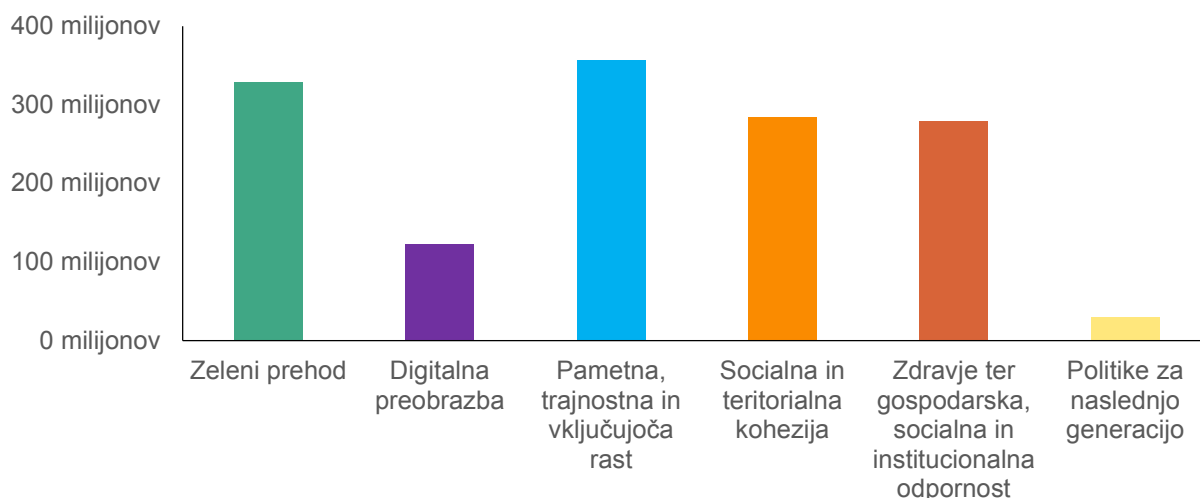
Hrvaška je dodelila 75 pogodb malim, srednjim in velikim podjetjem, da bi povečala energijsko učinkovitost v industrijskih proizvodnih procesih energetsko intenzivne predelovalne industrije in povečala uporabo obnovljivih virov energije. V praksi bodo naložbe pripomogle k izboljšanju proizvodnih procesov v predelovalnih industrijah in s tem k zmanjšanju porabe energije za najmanj 20 % do 40 %, odvisno od vrste naložbe.

Fotovoltaični paneli, financirani iz mehanizma za okrevanje in odpornost, nameščeni na strehi MSP v Voćinu v Virovitiško-podravski županiji

Avtorske pravice: vlada Republike Hrvaške.

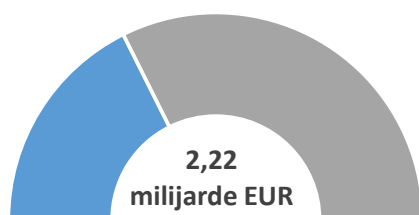
Slika 27: Izplačilo po stebrih – Hrvaška

Opomba: vsako izplačilo odraža napredek pri izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost pri šestih stebrih politike. Ta graf prikazuje, kako so izplačila iz mehanizma za okrevanje in odpornost (brez predhodnega financiranja) povezana s stebri. Zneski so bili izračunani tako, da so bili mejniki in cilji, ki jih zajema določeno izplačilo, povezani z oznako stebra (primarni/sekundarni) zadevnih ukrepov.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

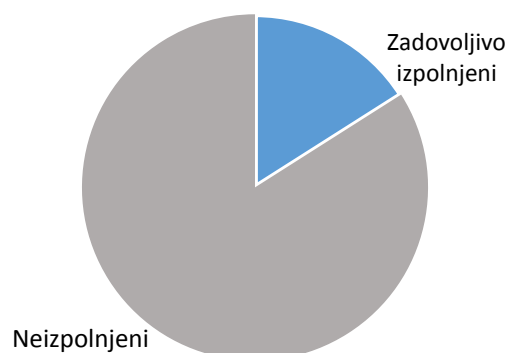
Slika 28: Skupna nepovratna podpora, izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost – Hrvaška

Opomba: ta graf prikazuje delež nepovratnih sredstev, ki so bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. **Opomba:** ta graf prikazuje delež nepovratne podpore, ki je bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. Skupni znesek nepovratnih sredstev, dodeljenih posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost. Skupni znesek nepovratne podpore, dodeljene posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Slika 29: Stanje izpolnjevanja mejnikov in ciljev – Hrvaška

Opomba: ta graf prikazuje delež zadovoljivo izpolnjenih mejnikov in ciljev. Mejniki ali cilji je zadovoljivo izpolnjen, ko država članica Komisiji predloži dokaze, da je dosegla mejnik ali cilj, in ko ga Komisija pozitivno oceni v izvedbenem sklepu.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Italija

Italija je svoj prvotni načrt za okrevanje in odpornost predložila 30. aprila 2021. Pozitivna ocena Komisije z dne 22. junija 2021 in odobritev Sveta z dne 13. julija 2021 sta omogočili izplačilo nepovratne podpore v višini 68,9 milijarde EUR in posojil v višini 122,6 milijarde EUR v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost za obdobje 2021–2026. V skladu s členom 11(2) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost je bil najvišji finančni prispevek za Italijo 30. junija 2022 posodobljen na 69 milijard EUR v obliki nepovratne podpore.

Glede na trenutno geopolitično dogajanje in gospodarska gibanja je Italija Komisiji predložila dva spremenjena načrta za okrevanje in odpornost, in sicer prvega 11. julija 2023, drugega pa 7. avgusta 2023. Prvi spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost je bil predložen, ker je bilo zaradi objektivnih okoliščin, zaradi katerih ni več mogoče doseči nekaterih mejnikov in ciljev iz načrta za okrevanje in odpornost v skladu s členom 21 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost, določen sklop mejnikov in ciljev, vključen v četrti zahtevek za plačilo, treba spremeniti. Prvo posodobitev načrta Italije, ki je bila tehnične narave, je Komisija odobrila 28. julija 2023, nato pa je bila predložena Svetu v odobritev. Drugi spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost je bil predložen, da se upoštevajo spremenjeni najvišji finančni prispevek v skladu s členom 18 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost in objektivne okoliščine, zaradi katerih ni več mogoče doseči nekaterih mejnikov in ciljev iz načrta za okrevanje in odpornost v skladu s členom 21 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost. Drugi spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi novo poglavje REPowerEU z dodatnimi reformami in naložbami, povezanimi z energijo iz obnovljivih virov, zelenimi spretnostmi, energijsko učinkovitostjo in elektroenergetsko infrastrukturo. Komisija v času priprave tega letnega poročila še ocenjuje dokumentacijo, ki jo je Italija predložila drugič.

Mehanizem za okrevanje in odpornost bo v obdobju 2022–2026 financiral naložbe v višini 191,6 milijarde EUR (10,7 % BDP). Prvotni (in še vedno veljavni) načrt za okrevanje in odpornost Italije vključuje 132 naložb in 58 reform. Italija je največja prejemnica sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost v absolutnem smislu. Komisija je 13. avgusta 2021 Italiji izplačala 24,89 milijarde EUR v obliki predhodnega financiranja, kar ustreza 13 % dodeljenih finančnih sredstev.

Načrt za okrevanje in odpornost Italije se izvaja, vendar se povečuje tveganje zamud. Italija je predložila tri zahtevke za plačilo, ki zadevajo 151 mejnikov in ciljev iz načrta, skupno izplačilo pa je znašalo 42 milijard EUR (za prva predložena zahtevka za plačilo). Italija je 30. decembra 2022 predložila tretji zahtevek za plačilo, ki ga je Komisija v okviru predhodne ocene odobrila 28. julija 2023. Hitro izvajanje načrta in pogajanj glede njegovega spreminjanja je bistvenega pomena zaradi začasne narave mehanizma za okrevanje in odpornost, ki velja do leta 2026.

Grafi v nadaljevanju prikazujejo trenutno stanje mejnikov in ciljev, ki jih mora doseči Italija, da jih Komisija lahko oceni kot zadovoljivo izpolnjene, primeri ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji pa so predstavljeni v spodnjem okvirčku.

Primeri zadevnih ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji za Italijo

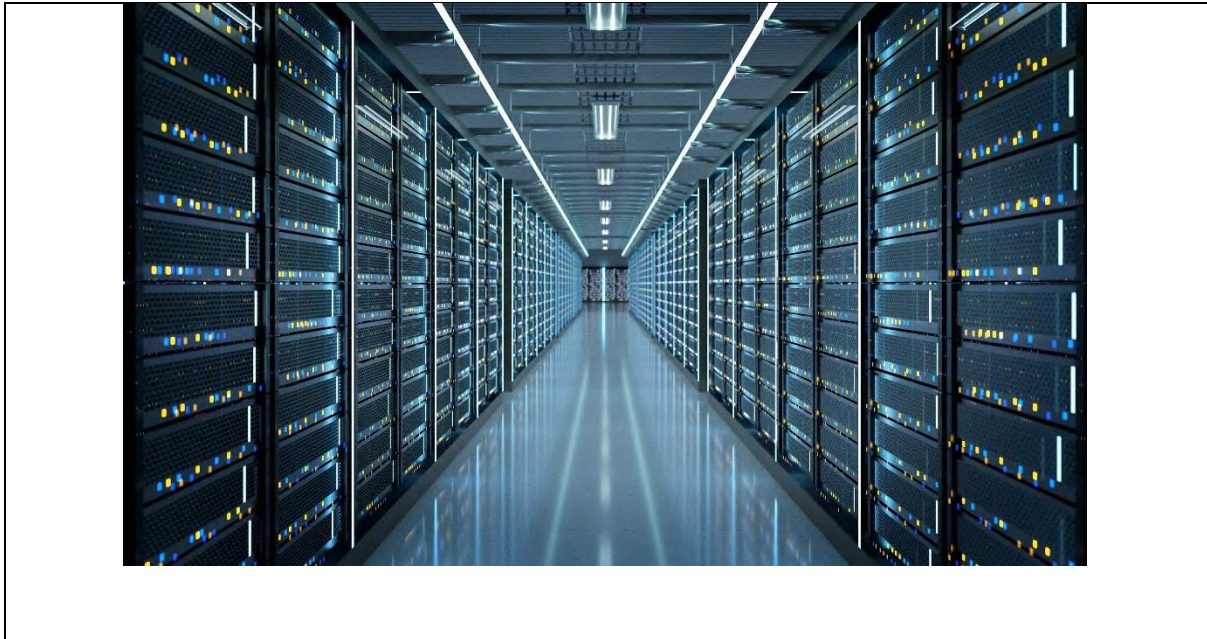
➤ Reforma

Italija je nadaljevala s prizadevanji za reformo javne uprave in sprejela vse zadevne izvedbene akte v zvezi z reformo zaposlovanja v javnem sektorju. Primarna zakonodaja je bila sprejeta leta 2022. Vsi izvedbeni akti so že začeli veljati. Ta korak bo prispeval k uspešnejšemu in učinkovitejšemu upravljanju javnih uslužbencev v italijanski javni upravi, od zaposlovanja do poklicnega napredovanja. Izvedbeni akti so zlasti pomembni za zagotavljanje učinkovitega izvajanja reforme in prispevanje k enotnemu izvajanju v vseh javnih upravah. Omeniti velja, da je Italija že predvidela nekatere sekundarne akte, ki so bili že sprejeti dolgo pred predvidenim rokom, da bi jasneje opredelili določbe iz primarne zakonodaje, zlasti zaradi njihove pomembnosti za konkretno izvajanje reforme.

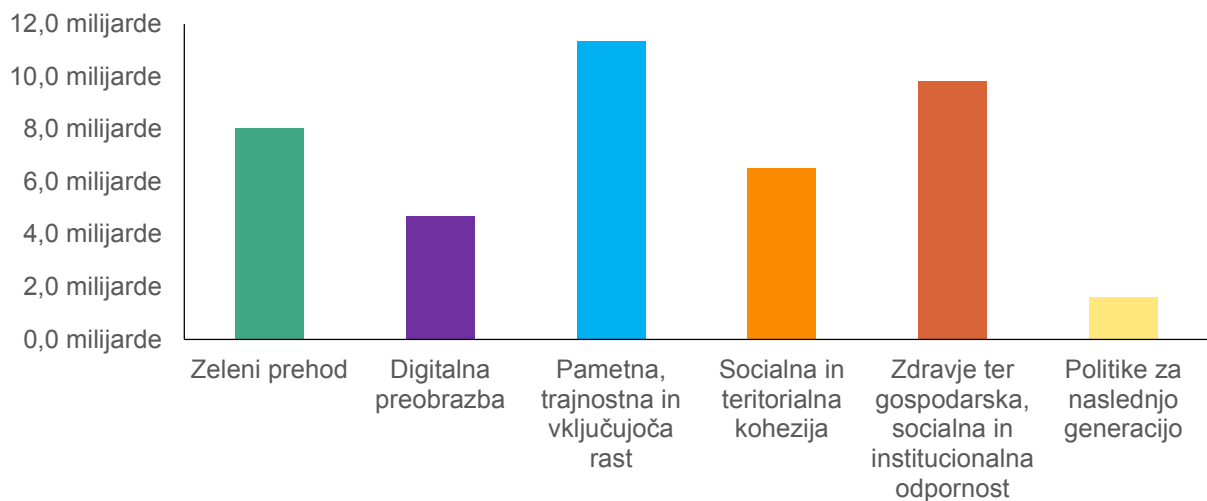
➤ Naložba

Italija je uspešno zaključila zasnovano, pripravo, vzpostavitev in testiranje štirih podatkovnih centrov, ki sestavljajo jedro nove nacionalne infrastrukture v oblaku, imenovane „Polo Strategico Nazionale“, ki bo gostila informacijske sisteme, podatke in aplikacije javnih uprav. Naslednje faze naložbe bodo vključevale prenos podatkovnih nizov in aplikacij vsaj 280 osrednjih organov javne uprave in lokalnih organov za zdravstveno varstvo na infrastrukturo v oblaku.

Mehanizem za okrevanje in odpornost bo podpiral naložbe v podatkovne centre za povečanje zmogljivosti Italije v oblaku.

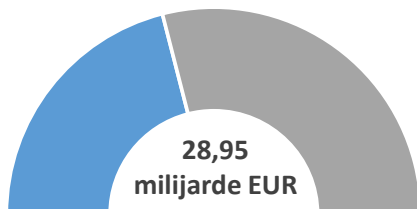
Slika 30: Izplačilo po stebrih – Italija

Opomba: vsako izplačilo odraža napredek pri izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost pri šestih stebrih politike. Ta graf prikazuje, kako so izplačila iz mehanizma za okrevanje in odpornost (brez predhodnega financiranja) povezana s stebri. Zneski so bili izračunani tako, da so bili mejniki in cilji, ki jih zajema določeno izplačilo, povezani z oznako stebra (primarni/sekundarni) zadevnih ukrepov.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

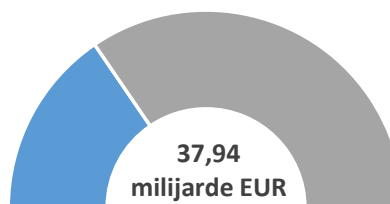
Slika 31: Skupna nepovratna podpora, izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost – Italija

Opomba: ta graf prikazuje delež nepovratnih sredstev, ki so bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. **Opomba:** ta graf prikazuje delež nepovratne podpore, ki je bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. Skupni znesek nepovratnih sredstev, dodeljenih posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost. Skupni znesek nepovratne podpore, dodeljene posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

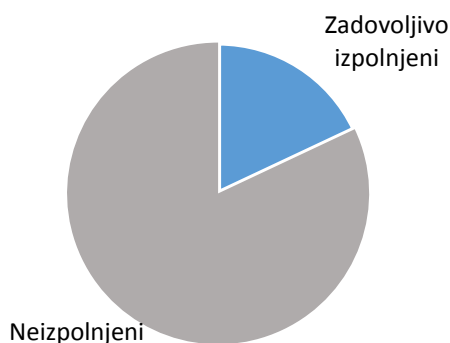
Slika 32: Skupna posojila, izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost – Italija

Opomba: ta graf prikazuje znesek posojil, ki so bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost. Posojila so finančni prispevki, ki jih je treba vrniti. Skupni znesek posojil, dodeljenih posamezni državi članici, se določi na podlagi ocene njenega zahtevka za posojilo in ne sme presegati 6,8 % njenega BND v letu 2019.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Slika 33: Stanje izpolnjevanja mejnikov in ciljev – Italija

Opomba: ta graf prikazuje delež zadovoljivo izpolnjenih mejnikov in ciljev. Mejniki ali cilji so zadovoljivo izpolnjeni, ko država članica Komisiji predloži dokaze, da je dosegla mejnik ali cilj, in ko ga Komisija pozitivno oceni v izvedbenem sklepu.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Ciper

Ciper je svoj trenutni načrt za okrevanje in odpornost predložil 17. maja 2021. Pozitivna ocena Komisije z dne 8. julija 2021 in odobritev Sveta z dne 28. julija 2021 sta omogočili izplačilo nepovratne podpore v višini 1 milijarde EUR in posojil v višini 0,2 milijarde EUR v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost za obdobje 2021–2026. V skladu s členom 11(2) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost je bil najvišji finančni prispevek za Ciper 30. junija 2022 posodobljen na 916 milijonov EUR v obliki nepovratne podpore.

Glede na trenutno geopolitično dogajanje in gospodarska gibanja je Ciper 1. septembra 2023 Komisiji predložil spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, da bi upošteval spremenjeni najvišji finančni prispevek v skladu s členom 18 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost in objektivne okoliščine, zaradi katerih ni več mogoče doseči nekaterih mejnikov in ciljev iz načrta za okrevanje in odpornost, v skladu s členom 21 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost. Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi novo poglavje REPowerEU z dodatnimi in razširjenimi reformami in naložbami, povezanimi z energijsko učinkovitostjo stavb, elektrifikacijo prometa ter raziskavami in razvojem na področju zelenega prehoda. Komisija v času priprave tega letnega poročila še ocenjuje dokumentacijo, ki jo je predložil Ciper.

Cilj prvotnega (in še vedno veljavnega) načrta za okrevanje in odpornost Cipra je obravnavati ključne izzive, povezane z dvojnimi (zelenim in digitalnim) prehodom, javnim zdravstvom in civilno zaščito, ter okrepiti ciprsko gospodarsko, socialno in institucionalno odpornost. Vključuje 75 naložb in 58 reform, podprtih z nepovratno podporo v višini 916 milijonov EUR in posojili v višini 200 milijonov EUR, kar predstavlja 4,1 % BDP leta 2022 po posodobitvi najvišjega finančnega prispevka. Komisija je septembra 2021 Cipru izplačala 157 milijonov EUR v obliki predhodnega financiranja, kar ustreza 13 % dodeljenih finančnih sredstev.

Načrt za okrevanje in odpornost Cipra se izvaja, vendar obstaja tveganje zamud. Ciper je predložil en zahtevek za plačilo, ki zadeva 14 mejnikov iz načrta, skupno izplačilo pa je 2. decembra 2022 znašalo 85 milijonov EUR. Teh 14 povezanih mejnikov vključuje ukrepe na področju finančnega sektorja in javne uprave ter trga električne energije, energijske učinkovitosti, krožnega gospodarstva, boja proti korupciji, preglednosti, digitalnih spretnosti ter revizije in proračunskega nadzora. Načrt za okrevanje in odpornost Cipra je razmeroma obsežen in kompleksen. Dobro upravljanje in stalno spremljanje načrta za okrevanje in odpornost sta bistvena za zmanjšanje tveganja zamud.

Grafi v nadaljevanju prikazujejo trenutno stanje mejnikov in ciljev, ki jih mora doseči Ciper, da jih Komisija lahko oceni kot zadovoljivo izpolnjene, primeri ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji pa so predstavljeni v spodnjem okvirčku.

Primeri zadevnih ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji za Ciper

➤ Reforma

Na Cipru je začel veljati zakon za zaščito prijaviteljev goljufij in korupcije pred notranjimi sankcijami. Skupaj z začetkom veljavnosti zakona o ustanovitvi neodvisnega organa za boj proti korupciji in začetkom veljavnosti zakona o preglednosti pri odločanju in povezanih zadevah zagotavlja večjo skladnost v boju proti korupciji.

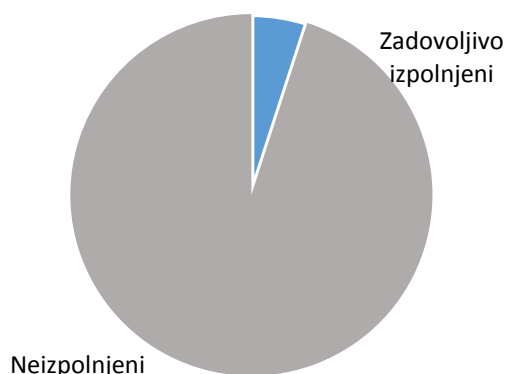
Reforma, financirana iz mehanizma za okrepanje in odpornost, bo okrepila boj proti korupciji na Cipru

➤ Naložba

Ciper je objavil razpis za zbiranje predlogov za program podpore, namenjen spodbujanju naložb v energijsko učinkovitost, zlasti v MSP in neprofitnih organizacijah, da bi se zmanjšali poraba primarne energije, in sicer za vsaj 30 %, ter količina emisij CO₂ v stavbah in/ali objektih. Ukrepi za energijsko učinkovitost bodo v celoti izvedeni do konca leta 2025.

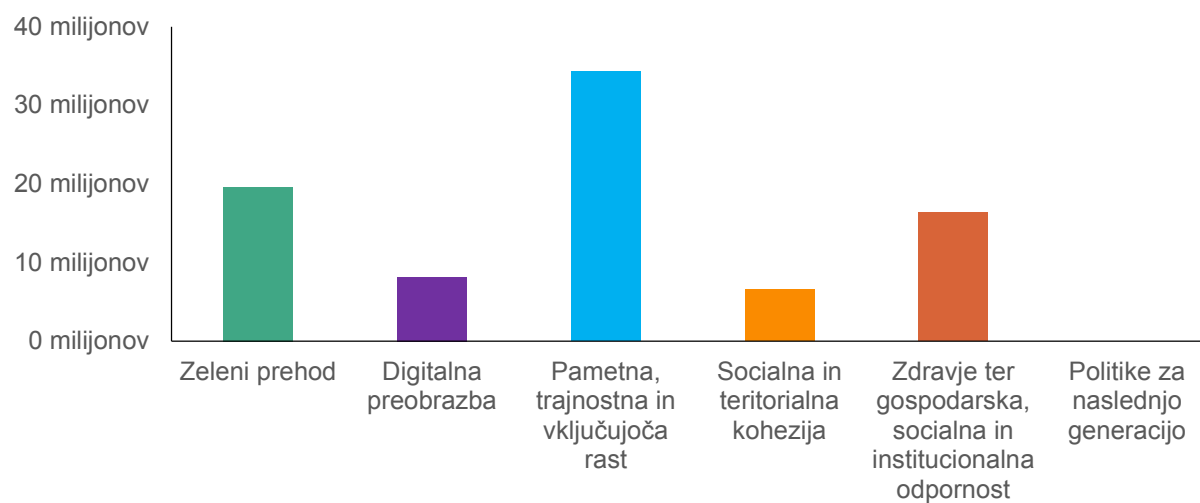
Slika 34: Stanje izpolnjevanja mejnikov in ciljev – Ciper

Opomba: ta graf prikazuje delež zadovoljivo izpolnjenih mejnikov in ciljev. Mejniki ali cilji je zadovoljivo izpolnjen, ko država članica Komisiji predloži dokaze, da je dosegla mejnik ali cilj, in ko ga Komisija pozitivno oceni v izvedbenem sklepu.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

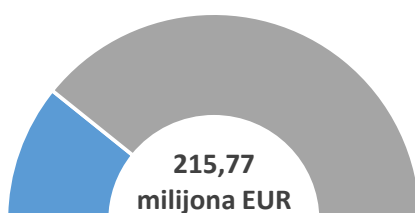
Slika 35: Izplačilo po stebrih – Ciper

Opomba: vsako izplačilo odraža napredek pri izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost pri šestih stebrih politike. Ta graf prikazuje, kako so izplačila iz mehanizma za okrevanje in odpornost (brez predhodnega financiranja) povezana s stebri. Zneski so bili izračunani tako, da so bili mejniki in cilji, ki jih zajema določeno izplačilo, povezani z oznako stebra (primarni/sekundarni) zadevnih ukrepov.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

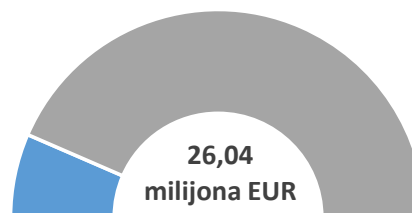
Slika 36: Skupna nepovratna podpora, izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost – Ciper

Opomba: ta graf prikazuje delež nepovratnih sredstev, ki so bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. **Opomba:** ta graf prikazuje delež nepovratne podpore, ki je bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. Skupni znesek nepovratnih sredstev, dodeljenih posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost. Skupni znesek nepovratne podpore, dodeljene posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost
https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Slika 37: Skupna posojila, izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost – Ciper

Opomba: ta graf prikazuje znesek posojil, ki so bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost. Posojila so finančni prispevki, ki jih je treba vrniti. Skupni znesek posojil, dodeljenih posamezni državi članici, se določi na podlagi ocene njenega zahtevka za posojilo in ne sme presegati 6,8 % njenega BND v letu 2019.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost

https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Latvija

Latvija je svoj trenutni načrt za okrevanje in odpornost predložila 30. aprila 2021. Pozitivna ocena Komisije z dne 22. junija 2021 in odobritev Sveta z dne 13. julija 2021 sta omogočili izplačilo nepovratne podpore v višini 1,8 milijarde EUR v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost za obdobje 2021–2026. V skladu s členom 11(2) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost je bil najvišji finančni prispevek za Latvijo 30. junija 2022 posodobljen na 1,8 milijarde EUR v obliki nepovratne podpore. V času priprave tega letnega poročila še ni bila predložena nobena sprememba načrta.

Cilj prvotnega (in še vedno veljavnega) načrta za okrevanje in odpornost Latvije je obravnavati ključne izzive, povezane z zelenim in digitalnim prehodom, regionalnimi in socialnimi neenakostmi, zdravstvenim varstvom, gospodarsko preobrazbo in pravno državo. Vključuje 24 reform in 61 naložb, podprtih z nepovratno podporo v višini 1,8 milijarde EUR, kar predstavlja 5,58 % BDP Latvije leta 2021. Komisija je 10. septembra 2021 Latviji izplačala 237,4 milijona EUR v obliki predhodnega financiranja, kar ustreza 13 % prvotno dodeljenih finančnih sredstev.

Načrt za okrevanje in odpornost Latvije se že izvaja. Latvija je predložila en zahtevek za plačilo, ki zadeva devet mejnikov iz načrta, skupno izplačilo pa je 7. oktobra 2022 znašalo 201 milijon EUR. Teh devet povezanih mejnikov vključuje ključne reforme in naložbe na področju sistema minimalne dohodkovne podpore, širokopasovne infrastrukture, infrastrukture izobraževalnih ustanov in učenja na daljavo. Druga vključena področja so javno naročanje, preprečevanje pranja denarja, financiranja terorizma in širjenja orožja ter gradnja stanovanj z nizkimi najemninami. Drugi zahtevek za plačilo je predviden leta 2023 in bo zadeval 49 mejnikov in ciljev.

Grafi v nadaljevanju prikazujejo trenutno stanje mejnikov in ciljev, ki jih mora doseči Latvija, da jih Komisija lahko oceni kot zadovoljivo izpolnjene, primeri ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji pa so predstavljeni v spodnjem okvirčku.

Primeri zadevnih ukrepov z izpolnjenimi mejniki in cilji za Latvijo

➤ Reforma

Latvija je izboljšala pogoje reforme minimalnega dohodka s sprejetjem strateškega okvira za nadaljnji razvoj sistema minimalne dohodkovne podpore. Splošni cilj te reforme je zmanjšati neenakost, izboljšati socialnovarstvene mreže ter spodbujati socialno vključevanje in vključevanje v Latviji. Reforma spreminja spodnji prag minimalnega dohodka tako, da je določen na najmanj 20 % mediane dohodka, in določa postopek za letno pozitivno indeksacijo. Pred tem so za sistem minimalnega dohodka veljali nominalni pragovi, ki so se pregledali enkrat na tri leta. Strateški okvir je bil sestavljen iz štirih delov, sprejetih med avgustom 2021 in marcem 2022.

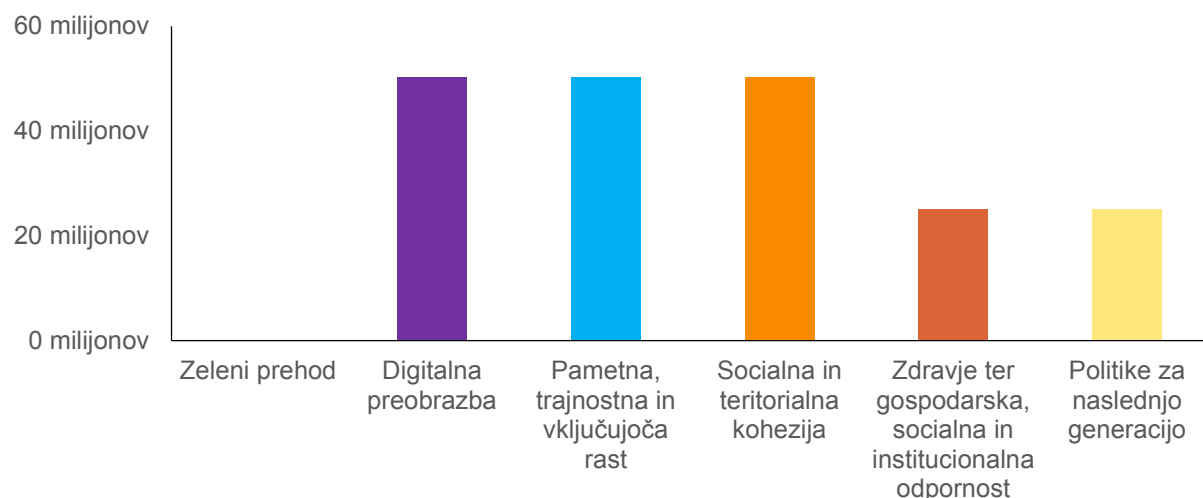
➤ **Naložba**

Latvija je socialno ranljivim skupinam zagotovila dostop do učnih vsebin in jim omogočila sodelovanje v izobraževanju na daljavo. Organizacijski in izvedbeni okvir za izobraževanje na daljavo v izobraževalnih ustanovah je bil odobren leta 2021. Naložba v načrt za okrevanje in odpornost vključuje nakup informacijske in komunikacijske opreme za splošne izobraževalne ustanove s ciljno usmerjeno podporo za učence iz socialno ranljivih skupin, učitelje in vzpostavitev računalniške knjižnice v izobraževalnih ustanovah. Latvija je že sprejela vladne predpise, ki določajo merila in pogoje za organizacijo in izvajanje učenja na daljavo, da bi zagotovila, da se učenje na daljavo organizira in izvaja v vseh latvijskih izobraževalnih ustanovah in na vseh ravneh izobraževanja. Latvija bo v prihodnjih letih ranljivim učencem zagotovila opremo IKT.

S podporo mehanizma za okrevanje in odpornost je bil leta 2021 odobren organizacijski in izvedbeni okvir za učenje na daljavo v izobraževalnih ustanovah

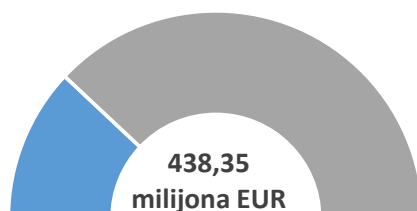
Slika 38: Izplačilo po stebrih – Latvija

Opomba: Vsako izplačilo odraža napredek pri izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost pri šestih stebrih politike. Ta graf prikazuje, kako so izplačila iz mehanizma za okrevanje in odpornost (brez predhodnega financiranja) povezana s stebri. Zneski so bili izračunani tako, da so bili mejniki in cilji, ki jih zajema določeno izplačilo, povezani z oznako stebra (primarni/sekundarni) zadevnih ukrepov.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

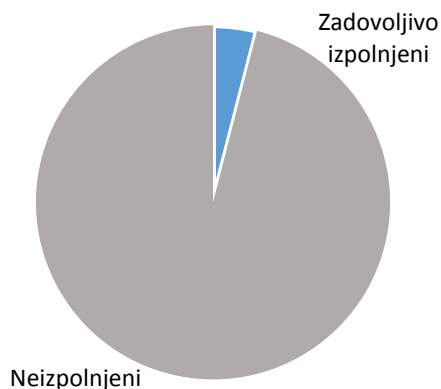
Slika 39: Skupna nepovratna podpora, izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost – Latvija

Opomba: ta graf prikazuje delež nepovratnih sredstev, ki so bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. **Opomba:** ta graf prikazuje delež nepovratne podpore, ki je bila doslej izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s predhodnim financiranjem. Skupni znesek nepovratnih sredstev, dodeljenih posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost. Skupni znesek nepovratne podpore, dodeljene posamezni državi članici, se določi na podlagi razdelitvenega ključa in skupnih ocenjenih stroškov zadevnega načrta za okrevanje in odpornost.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.

Slika 40: Stanje izpolnjevanja mejnikov in ciljev – Latvija

Opomba: ta graf prikazuje delež zadovoljivo izpolnjenih mejnikov in ciljev. Mejniki ali cilji je zadovoljivo izpolnjen, ko država članica Komisiji predloži dokaze, da je dosegla mejnik ali cilj, in ko ga Komisija pozitivno oceni v izvedbenem sklepu.

Vir: preglednica kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/country_overview.html.